

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI

PROGRAM OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2021-2025)

Sarajevo, maj 2022.

**PROGRAM OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA
(2021–2025)**

Izdavač:

Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine

Radna grupa za izradu Programa obuke:

Janja Kožul, Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju
Adisa Opijač-Barović, Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju
Tatjana Petrić, Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju
Fikret Šukurica, Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Jelenka Popović, Služba za poslove sa strancima
Muhidin Memić, Granična policija BiH
Predrag Perišić, Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Doprinos radu Radne grupe za izradu Programa obuke:

Mr. sc. Uma Isić, konsultant

U izradi Programa obuke podršku dali:

Hilfswerk International u okviru projekta „Smanjenje neregularnih migracija u EU putem jačanja kapaciteta struktura povezanih sa migracijama na zapadnom Balkanu“, koji sufinansiraju Fond za azil, migracije i integracije (AMIF) i Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Austrije

Lektor:

Rade Marković

Štampa:

Sabah Print

**PROGRAM OBUKE U OBLASTI
IMIGRACIJA I AZILA
(2021–2025)**

Sarajevo, maj 2022.

SADRŽAJ PROGRAMA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2021–2025)

UVOD.....	1
1. STRATEGIJA U OBLASTI MIGRACIJA U AZILA I AKCIONI PLAN ZA PERIOD 2021-2025. GODINA I PROGRAM OBUKE	4
2. UOČENI TRENDОВI MIGRACIONIH TOKOVA	6
2.1. Vize	6
2.1.1. Vize koje izdaju diplomatsko-konzularna predstavništva BiH	6
2.1.2. Vize izdate na granici	6
2.2. Odbijanje ulaska i nezakoniti prelazak granice.....	7
2.2.1. Odbijanje ulaska u BiH.....	7
2.2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice.....	7
2.3. Privremeni i stalni boravak stranaca	7
2.3.1. Privremeni boravak	7
2.3.2. Stalni boravak	7
2.4. Ilegalne migracije i mjere poduzete prema strancima	8
2.4.1. Otkaz boravka.....	8
2.4.2. Rješenja o protjerivanju	8
2.4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracioni centar	8
2.4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH.....	8
2.5. Povratak nezakonitih migranata	9
2.5.1. Dobrovoljni povratak državljanu BiH u BiH uz pomoć IOM-a.....	9
2.5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima	9
2.5.3. Prihvat po sporazumima o readmisiji	9
2.6. Međunarodna zaštita (azil).....	10
2.7. Izdate radne dozvole strancima	10
2.8. Stjecanje državljanstva BiH.....	10
2.a. MIGRACIONO-IZBJEGLIČKA KRIZA U BOSNI I HERCEGOVINI U PERIODU 2018–2021. GODINA	11
3. OBUKA U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA	14
3.1. Značaj obuke	14
3.2. Analiza stanja.....	14
3.3. Cilj obuke.....	14
3.4. Principi obuke.....	15

3.5. Učesnici obuke	15
3.6. Finansijska sredstva	15
3.7. Nadzor i procjena uspješnosti.....	16
3.8. Izvještavanje	16
4. NADLEŽNOSTI UČESNIKA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJE I AZILA	17
4.1. Imigracija i azil	17
4.2. Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju.....	17
4.3. Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil	18
4.4. Služba za poslove sa strancima	19
4.5. Granična policija BiH.....	22
4.6. Državna agencija za istrage i zaštitu	25
4.7. Ministarstvo vanjskih poslova BiH	26
5. PREGLED REALIZOVANIH TEMA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2016-2020).....	28
6. PREGLED TEMA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2021–2025)	31
7. PREGLED OBUKA U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2021–2025) PO GODINAMA	33
8. NASTAVNI PLANOVI I PROGRAMI	44
9. IZVJEŠTAVANJE	96
10. PREGLED KONVENCIJA, PROTOKOLA I PRAVNE TEČEVINE EVROPSKE UNIJE U OBLASTI IMIGRACIJE I AZILA, ZAKONA O STRANCIMA, ZAKONA O AZILU I PRIPADAJUĆIH PODZAKONSKIH AKATA KORIŠTENIH U IZRADI NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2021–2025)	97

UVOD

Bosna i Hercegovina se krajem 2017. godine susrela sa masovnim nezakonitim ulaskom migranata na svoju teritoriju, a trend nezakonitog ulaska je pojačan u 2018., 2019., 2020. i 2021. godini. U tom periodu, Služba za poslove sa strancima je registrovala približno 85.000 migranata koji su nezakonito ušli u Bosnu i Hercegovinu.

Takođe, u proteklom periodu uočeno je da postoji nedostatak efikasne koordinacije i saradnje između relevantnih institucija na različitim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, kao i između institucija Bosne i Hercegovine i donatora, te međunarodnih organizacija koje realizuju projekte vezane za upravljanje migracijama, što ugrožava adekvatan odgovor Bosne i Hercegovine na nastale izazove vezane za nezakonite migracije.

Adekvatnom odgovoru doprinosi kontinuirano jačanje kompetencija državnih službenika, policijskih službenika, namještenika i osoba angažovanih na projektima u oblasti imigracija i azila, kao i drugih učesnika identifikovanih tokom izrade programa obuke (drugih institucija, ustanova, nevladinih organizacija i dr.). Dakle, program obuke je omogućio učešće i profesionalni razvoj različitim kategorijama uposlenika i građana Bosne i Hercegovine.

Iskustva iz realizacije prethodnih programa obuke pokazala su da odabrani pristup u oblasti imigracija i azila, zasnovan na potrebama učesnika i mogućnosti donatora i partnera da pruže obuku na način kako su je planirali nosioci obuke, doprinosi profesionalnom usavršavanju učesnika obuke i povećanju efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti državnih službenika, policijskih službenika, namještenika i osoba koje su angažovane na projektima u oblasti imigracija i azila.

Kontinuirana obuka u oblasti imigracija i azila, zasnovana na stvarnoj potrebi učesnika i koja prati trendove u okruženju i zemljama Evropske unije, razlog je zašto Sektor za imigraciju u Ministarstvu sigurnosti BiH od 2009. godine, u okviru Radne grupe¹ koju čine predstavnici Ministarstva sigurnosti BiH – Sektora za imigraciju i Sektora za azil – Granične policije BiH, Službe za poslove sa strancima i Ministarstva vanjskih poslova BiH, izrađuje programe obuke usklađene sa periodima koje obuhvataju strateški dokumenti i akcioni planovi.

Izradi „Programa obuke u oblasti imigracija i azila (2021–2025)“ (u daljem tekstu: Program obuke) prethodilo je istraživanje potreba uposlenika za obukom i konsultacije među organizacionim jedinicama i uposlenicima Ministarstva sigurnosti BiH – Sektora za imigraciju i Sektora za azil – Granične policije BiH, Službe za poslove sa strancima i Ministarstva vanjskih poslova BiH, naročito imajući u vidu nove trendove u migracionim tokovima u Bosni i Hercegovini i okruženju, kao i pandemiju virusa COVID-19 koja je promijenila kako svakodnevni život, tako i način organizovanja i izvođenja obuka. Za Program obuke i nastavne planove i programe za obuku u oblasti viza, granice, imigracija i azila, temelj je, svakako, efikasna primjena Zakona o strancima² i Zakona o azilu³, kao i prateći podzakonski akti i međunarodni dokumenti iz oblasti imigracija i azila.

Nadalje, Program obuke omogućava donatorima i partnerima da na jednom mjestu dobiju informacije o potrebnim temama, obukama, nastavnim planovima i programima na osnovu kojih mogu kreirati obuke koje žele organizovati za učesnike, kao i identifikovati nosioce pojedinih tema obuke koji im mogu pružiti dodatne informacije o elementima iz nastavnih planova i programa.

¹Rješenje ministra sigurnosti BiH o imenovanju Radne grupe za izradu Programa obuke u oblasti imigracija i azila (2021–2025) broj: 06-14-2-6177-6/20 od 02.12.2020. godine i Rješenje o izmjeni rješenja o imenovanju Radne grupe za izradu Programa obuke u oblasti imigracija i azila (2021–2025) broj: 06-14-2-6177-11/20 od 08.04.2022. godine

²„Službeni glasnik BiH“, broj 88/15

³„Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16

U okviru projekta „Smanjenje neregularnih migracija u EU putem jačanja kapaciteta struktura povezanih sa migracijama na zapadnom Balkanu“, koji finansiraju Republika Austrija – Ministarstvo unutrašnjih poslova i EU Fond za azil, migracije i integracije (AMIF), Hilfswerk International je pružio tehničku podršku, a članovi Radne grupe iz Ministarstva sigurnosti BiH – Sektora za imigraciju i Sektora za azil – Granične policije BiH, Službe za poslove sa strancima i Ministarstva vanjskih poslova BiH su, nakon analize potreba u svojim institucijama, sačinili ovaj dokument.

1. STRATEGIJA U OBLASTI MIGRACIJA U AZILA I AKCIONI PLAN ZA PERIOD 2021–2025. GODINA I PROGRAM OBUKE

„Strategija u oblasti migracija i azila i Akcioni plan za period 2021–2025. godina“⁴ je sveobuhvatan dokument koji se zasniva na svim relevantnim pokazateljima i faktorima u oblasti migracija, te na realnim, pouzdanim i objektivnim procjenama migracionih tokova i interesima Bosne i Hercegovine u ovom području, a aktuelno stanje u ovoj oblasti kako na globalnom, tako i na regionalnom i na nivou Bosne i Hercegovine dalo je dodatni značaj ovom dokumentu.

Strategija ima svoje uporište u nekim od najvažnijih principa razvoja politike migracija i azila: princip zakonitosti, princip sigurnosti države i njenih građana, princip integracije, princip međunarodne saradnje i princip solidarnosti i dijeljenja odgovornosti.

Strategijom su utvrđena dva dugoročna prioriteta u oblasti migracija i azila. Prvi dugoročni prioritet Bosne i Hercegovine se odnosi na razvoj kvalitetnog sistema migracija i azila, usklađen sa standardima Evropske unije i u sebi sadrži međunarodno izbjegličko pravo. Drugi dugoročni prioritet predviđa aktivno učešće Bosne i Hercegovine u definisanju regionalnih politika i razvoja migracionih i azilantskih sistema u skladu sa standardima Evropske unije.

⁴Prijedlog dokumenta je upućen u proceduru usvajanja na Vijeće ministara BiH 10. 1. 2022. godine.

Za period od 2021. do 2025. godine definisani su i sljedeći srednjoročni strateški ciljevi:

- 1) Unapređenje sistema sveobuhvatnog upravljanja politikama migracija i azila;
- 2) Povećanje efikasnosti kontrole državne granice;
- 3) Efikasnije upravljanje nezakonitim migracijama na teritoriji Bosne i Hercegovine;
- 4) Unapređenje sistema azila;
- 5) Efikasnija borba protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima;
- 6) Podrška zakonitim migracijama i integracija stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini; i
- 7) Jačanje mehanizama koordinacije u upravljanju migracijama i azilom.

U Akcionom planu za period 2021–2025. godina su navedeni srednjoročni ciljevi, razrađeni kroz 27 programa (mjere) i 164 aktivnosti sa jasno naznačenim rokovima implementacije, zaduženim institucijama, pokazateljima implementacije i izvorima finansiranja. Izrada Programa obuke je predviđena kao jedna od aktivnosti u sklopu cilja koji se odnosi na unapređenje sistema sveobuhvatnog upravljanja politikama migracija i azila.

2. UOČENI TRENDVI MIGRACIONIH TOKOVA

Podaci o trendovima migracionih tokova, uključujući i podatke o izbjegličko-migrantskoj krizi u Bosni i Hercegovini u periodu od 2018. do 2021. godine, preuzeti su iz Migracionog profila Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

2.1. Vize

2.1.1. Vize koje izdaju diplomatsko-konzularna predstavništva BiH

Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH su u 2021. godini izdala 18.427 viza, što predstavlja značajno povećanje u odnosu na 2020. godinu kada je izdato 1.857 viza, a posmatrano po godinama, od 2012. godine uočava se stalni trend rasta broja izdatih viza, da bi kulminaciju dostigao u 2019. godini. U 2020. godini dolazi do drastičnog pada broja izdatih viza prouzrokovanog pandemijom virusa COVID-19 i činjenicom da se tokom 2020. godine usljed novonastale situacije izazvane pandemijom, u više navrata odlukama nadležnih organa u Bosni i Hercegovini mijenjao zakonski osnov ispunjavanja uslova za ulazak u Bosnu i Hercegovinu. S tim u vezi, u periodu mart–septembar 2020. godine na snazi je bila Odluka Vijeća ministara BiH o privremenom prekidu izdavanja viza u DKP-ima BiH. U 2021. godini dolazi do ponovnog rasta broja izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat popuštanja mjera vezano za pandemiju virusa COVID-19.

2.1.2. Vize izdate na granici

Na granici BiH je u 2021. godini izdato 7 viza, što je za 133,33% više nego u 2020. godini kada su na granici izdate 3 vize. Posmatrano po godinama, uočava se od 2012. godine stalni trend pada broja izdatih viza na granici BiH, osim u 2015. i 2021. godini.

2.2. Odbijanje ulaska i nezakoniti prelazak granice

2.2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2021. godini iznosio je 5.038 i povećan je za 11,34% u odnosu na 2020. godinu kada je odbijeno 4.525 ulazaka.

2.2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH je u 2021. godini iznosio 8.834 (5.763 ilegalna ulaska i 3.071 ilegalni izlazak iz BiH) i smanjen je za 25,50% u odnosu na 2020. godinu kada je iznosio 11.857.

2.3. Privremeni i stalni boravak stranaca

2.3.1. Privremeni boravak

Strancima u BiH je odobreno 9.827 privremenih boravaka u 2021. godini, što je za 18,50% više nego u 2020. godini kada su odobrena 8.293 privremena boravka. Posmatrano po godinama, od 2012. godine uočava se stalni trend rasta broja odobrenih privremenih boravaka u BiH do 2015. godine, nakon čega dolazi do opadajućeg trenda do 2020. godine, dok u 2021. godini dolazi do ponovnog rasta odobrenih privremenih boravaka.

2.3.2. Stalni boravak

Strancima u BiH je odobreno 417 stalnih boravaka u 2021. godini, što predstavlja povećanje od 33,65% u odnosu na 2020. godinu, kada je odobreno 312 stalnih boravaka.

2.4. Ilegalne migracije i mjere poduzete prema strancima

2.4.1. Otkaz boravka

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2021. godini je iznosio 444, što je povećanje od 158,14% u odnosu na 2020. godinu, kada su otkazana 172 takva boravka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2021. godini, zabilježeno je povećanje od 342,86% kada su otkazana 62 stalna boravka, za razliku od 2020. godine kada je taj broj iznosio 14.

2.4.2. Rješenja o protjerivanju

Broj rješenja o protjerivanju u 2021. godini je 1.330, što predstavlja povećanje od 10% u odnosu na 2020. godinu, kada je doneseno ukupno 1.209 rješenja o protjerivanju. U 2021. godini, broj otkaza bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja iznosio je 23, dok u 2020. godini nije bilo otkaza bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja.

2.4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracioni centar

Ukupno je 612 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar u 2021. godini, što je povećanje od 18,83% u odnosu na 2020. godinu, kada je taj broj iznosio 515, te je pod blaži oblik nadzora na određeno područje ili mjesto smješteno 299 stranaca.

2.4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Tokom 2021. godine je donesen jedan zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok u 2020. godini nije bilo donesenih zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

2.5. Povratak nezakonitih migranata

2.5.1. Dobrovoljni povratak državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Uz pomoć IOM-a, u 2021. godini dobrovoljno su vraćena 42 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno su od 2012. do 2021. godine na ovaj način vraćena 1.632 bh. državljana.

2.5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima

Zbog nedostatka finansijskih sredstava, IOM u periodu od 2012. do 2017. godine nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak stranih državljana iz BiH putem AVR programa u zemlje porijekla. U 2021. godini, IOM je organizovao povratak za 206 stranih državljana, a ukupno su na ovaj način od 2012. godine vraćena 1.283 strana državljana iz BiH.

Služba za poslove sa strancima je u 2021. godini izvršila dobrovoljni povratak iz BiH za ukupno 459 stranaca, dok je u 2020. godini taj broj iznosio 259. Od 2012. do 2021. godine, Služba za poslove sa strancima je vratila ukupno 2.986 stranih državljana iz BiH.

2.5.3. Prihvat po sporazumima o readmisiji

Po sporazumima o readmisiji, u 2021. godini je prihvaćeno 417 bh. državljana. Od toga, po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvola, odobren je prihvat za 412 državljana BiH. U poređnom analizom podataka, evidentno je da je 5 osoba direktno vraćeno Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom, u 2021. godini je prihvaćeno 570 državljana trećih zemalja, što je povećanje od 72,73% u odnosu na prethodnu godinu kada je taj broj iznosio 330.

2.6. Međunarodna zaštita (azil)

Azil u BiH zatražilo je 167 osoba u 2021. godini, dok je 2020. godine taj broj iznosio 244. Ukupno, od 2012. do 2021. godine je azil u BiH zatražilo 3.467 osoba.

2.7. Izdate radne dozvole strancima

U 2021. godini je izdato 2.775 radnih dozvola za strance, što predstavlja povećanje od 7,31% u odnosu na 2020. godinu kada je taj broj iznosio 2.586.

2.8. Stjecanje državljanstva BiH

Državljanstvo BiH je u 2021. godini dobilo 557 osoba, što predstavlja smanjenje od 1,76% u odnosu na 2020. godinu. Najviše državljanstava BiH u posljednje dvije godine stekli su državljani Srbije (82%).

2.a. MIGRACIONO-IZBJEGLIČKA KRIZA U BOSNI I HERCEGOVINI U PERIODU 2018–2021. GODINA

U periodu od 2018. do 2021. godine, Službi za poslove sa strancima je prijavljeno ukupno 85.206 migranata koji su na nezakonit način ušli u Bosnu i Hercegovinu.

Pregled podataka o otkrivenim nezakonitim migrantima, osobama koje su iskazale namjeru za azil i osobama koje su podnijele zahtjev za azil u Bosni i Hercegovini u periodu 2018–2021. godina:

Nezakoniti migranti na teritoriji BiH prijavljeni Službi za poslove sa strancima				Namjere za azil (Broj osoba – od ukupnog broja nezakonitih migranata)				Zahtjevi za azil (Broj osoba – od ukupnog broja namjera za azil)			
2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.
23.902	29.302	16.190	15.812	22.499	27.769	15.170	14.688	1.567	784	244	167
85.206				80.126				2.762			

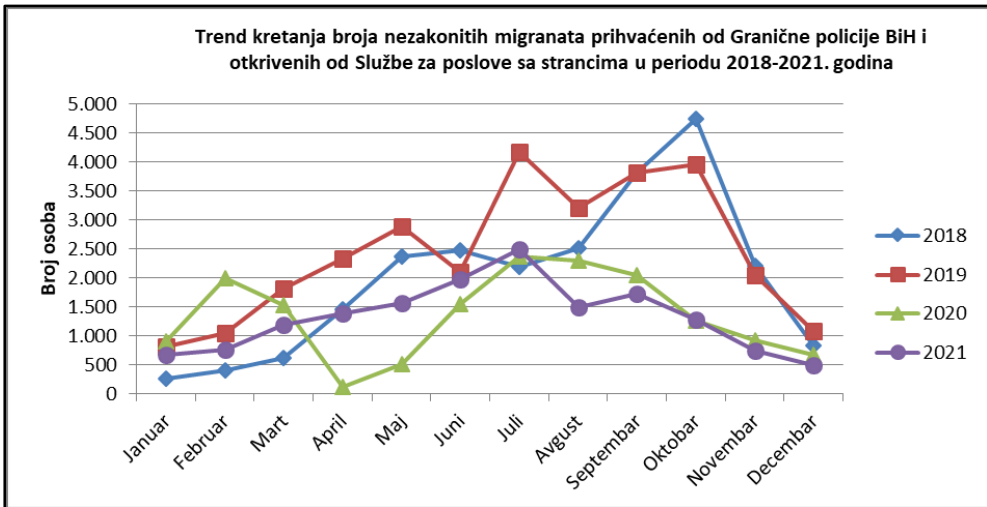
Iz prezentiranih podataka je vidljivo da od ukupno 85.206 nezakonitih migranata prijavljenih Službi za poslove sa strancima u prethodne četiri godine, najveći broj njih je iskazao namjeru za podnošenje zahtjeva za azil (80.126), dok ih je vrlo mali broj podnio zahtjev za azil (2.762).

Prema podacima o iskazanim državljanstvima⁵, u posljednje četiri godine uočava se da je najveći broj nezakonitih migranata iz Avganistana i Pakistana (ukupno 42.624 osobe), što čini polovinu od ukupnog broja nezakonitih migranata u ovom periodu. Zatim slijede državljani Bangladeša, Irana, Sirije, Iraka, Maroka, Alžira, Libije, Egipta, Indije i Turske.

⁵Podaci o državljanstvu se uzimaju na osnovu izjave migranata koji su nezakonito ušli na teritoriju Bosne i Hercegovine, jer isti u većini slučajeva nemaju putne ili bilo kakve druge identifikacione dokumente.

U 2021. godini, nezakoniti migranti su i dalje koristili iste rute za prolazak kroz Bosnu i Hercegovinu koje su identifikovane na početku migrantske krize:

- Grčka – Albanija – Crna Gora – BiH – Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU;
- Grčka – Makedonija– Srbija – BiH – Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU;
- Grčka – Bugarska – Srbija – BiH – Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU.

Trend smanjenja broja prijavljenih zakonitih migranata u Bosni i Hercegovini iz 2020. godine nastavljen je u 2021. godini. Smanjenje ovog broja u 2020. godini uzrokovano je uglavnom mjerama koje su države provodile radi sprečavanja širenja bolesti COVID-19. Produženje trajanja protivpandemijskih mjera, te preusmjeravanje migracionih ruta preko Rumunije na Mađarsku i Austriju, ili preko Srbije na Mađarsku, odredili su migracioni trend u 2021. godini. Takođe, tome je doprinijelo i otvaranje nove migracione rute na istočnoj granici Evropske unije prema Bjelorusiji.

Za smještaj migranata koriste se kapaciteti specijalizovanih ustanova i institucija BiH i privremenih prihvatnih centara koji su uspostavljeni na području Unsko-sanskog kantona i Kantona Sarajevo. U svim centrima je tokom 2019. godine boravilo u prosjeku 2.897 osoba, tokom 2020. godine 5.903 osoba, a tokom 2021. godine 3.837 osoba.

Ključni izazovi koji su prisutni u upravljanju migracijama odnose se na nedostatak političkog konsenzusa po ovom pitanju, nedovoljnu koordinaciju između različitih nivoa vlasti, nedovoljno jačanje institucija Bosne i Hercegovine da bi država preuzela upravljanje migracionim tokovima, kako u sigurnosnom, tako i u humanitarnom aspektu, te višegodišnji nedostatak finansijskih, kadrovskih i materijalno-tehničkih kapaciteta agencija i sektora nadležnih za pitanja migracija i azila.

3. OBUKA U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA

3.1. Značaj obuke

U ostvarivanju politike, principa i aktivnosti „Strategije u oblasti migracije i azila i Akcionog plana za period 2021–2025. godina“ jedan od prioriternih zadataka je uspostavljanje odgovarajućeg sistema funkcionalnog usavršavanja državnih službenika, policijskih službenika, namještenika i osoba angažovanih na realizaciji projekata iz oblasti imigracija i azila. Usavršavanje uposlenika u oblasti imigracija i azila ima poseban značaj s obzirom da proces evropskih integracija stvara potrebu da Bosna i Hercegovina kontinuirano osposobljava i proširuje svoje kapacitete u ovom sektoru.

3.2. Analiza stanja

Teme za obuku, sadržaj obuke i ostali elementi koji čine nastavne planove i programe obuke utvrđeni su na osnovu postojećih i očekivanih potreba za usavršavanjem državnih službenika, policijskih službenika, namještenika i osoba angažovanih na projektima u oblasti imigracija i azila. Izradu i ažuriranje nastavnih planova i programa pratile su stalne konsultacije sa uposlenicima u Ministarstvu sigurnosti BiH – Sektoru za imigraciju i Sektoru za azil – Graničnoj policiji BiH, Službi za poslove sa strancima i Ministarstvu vanjskih poslova BiH.

3.3. Cilj obuke

Osnovni cilj obuke državnih službenika, policijskih službenika, namještenika i osoba angažovanih na projektima u oblasti imigracije i azila jeste unapređenje kompetencija učesnika obuke u primjeni propisa u oblasti imigracija i azila, jer samo tako će svaki učesnik obuke moći optimalno da doprinese postizanju ciljeva državnih organa definisanih u strateškim

dokumentima i akcionim planovima u oblasti imigracija i azila, ali i kontinuiranom profesionalnom usavršavanju i napredovanju.

3.4. Principi obuke

Državni službenici, policijski službenici, namještenici i osobe angažovane na projektima u oblasti imigracija i azila u državnim organima vođeni su principima da je obuka:

1. pravo i obaveza svakog uposlenika;
2. sastavni dio politike ljudskih resursa i služi interesima kako pojedinca, tako i državnih organa;
3. potreba da se postignu i održe standardi najvišeg kvaliteta rada uposlenika i državnih organa.

3.5. Učesnici obuke

Programom obuke su obuhvaćeni:

- rukovodeći državni službenici;
- rukovodioci organizacionih jedinica;
- osobe zadužene za razvoj ljudskih resursa (službenici za obuku);
- državni službenici, policijski službenici i namještenici; i
- osobe angažovane na projektima u oblasti imigracije i azila.

3.6. Finansijska sredstva

Sredstva za realizaciju Programa obuke mogu biti osigurana iz budžeta institucija BiH, međunarodnih institucija i organizacija.

3.7. Nadzor i procjena uspješnosti

Izveštaje o profesionalnom usavršavanju svakog državnog službenika, policijskog službenika i namještenika u oblasti imigracije i azila, koji će uključivati i ocjenu o uspješnosti obuke, razmatrat će osobe zadužene za obuku u Ministarstvu sigurnosti BiH – Sektoru za imigraciju, Sektoru za azil – Graničnoj policiji BiH, Službi za poslove sa strancima i Ministarstvu vanjskih poslova BiH, uz nadzor i procjene rukovodećih službenika.

3.8. Izvještavanje

Nosilac/nosioci obuke su dužni da urade izvještaj za svaku održanu obuku. Izvještaj će na godišnjem nivou objedinjavati osobe zadužene za obuku u Ministarstvu sigurnosti BiH – Sektoru za imigraciju i Sektoru za azil – Graničnoj policiji BiH, Službi za poslove sa strancima, Ministarstvu vanjskih poslova BiH i dostavljati državnom službeniku zaduženom za obuku u Sektoru za imigraciju. Godišnji izvještaji će se koristiti za analizu uspješnosti realizacije Programa obuke za svaku godinu.

4. NADLEŽNOSTI UČESNIKA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJE I AZILA

4.1. Imigracija i azil

Ministarstvo sigurnosti BiH je osnovano 2003. godine i nadležno je, između ostalog, za kreiranje i provođenje politike useljavanja i azila u Bosni i Hercegovini. Nadalje, Ministarstvo sigurnosti BiH uređuje procedure i način organizacije Službe za poslove sa strancima u vezi s kretanjem i boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini, te vodi brigu o zaštiti međunarodnih granica.

4.2. Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju

Ministarstvo sigurnosti BiH je kroz rad Sektora za imigraciju odgovorno za drugostepeno odlučivanje o žalbama stranaca u vezi s ulaskom, kretanjem i boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na prvostepena rješenja koja donose Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH u skladu sa Zakonom o strancima, saraduje sa Sudom BiH, te daje odgovore na tužbe i apelacije koje su stranci uložili kod Suda BiH na rješenja Ministarstva sigurnosti BiH na osnovu Zakona o strancima. U nadležnosti Sektora za imigraciju je praćenje primjene zakonodavstva Bosne i Hercegovine u oblasti imigracija, praćenje i analiza konvencija koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala, kao i pravne tečevine Evropske unije u oblasti imigracija, te predlaganje usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa zakonodavstvom Evropske unije i međunarodnim pravom u oblasti imigracija. Sektor za imigraciju je nadležan i za implementaciju sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljana Bosne i Hercegovine kroz utvrđivanje državljanstva Bosne i Hercegovine i identiteta osobe koja se vraća po navedenim sporazumima, što se realizuje posredstvom Protokola o saradnji u efikasnijoj realizaciji sporazuma o readmisiji osoba koje borave bez dozvola u drugim zemljama, potpisanog između Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Federalne uprave policije, kantonalnih

ministarstva unutrašnjih poslova, Policije Brčko distrikta BiH, Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH. U dijelu prihvata stranaca žrtava trgovine ljudima, Sektor za imigraciju je nadležan za osiguranje zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima. Sektor izrađuje migracioni profil Bosne i Hercegovine i nadležan je za prikupljanje i obrađivanje statističkih podataka u svrhu usmjerenih specijalističkih analiza u oblasti migracija, bavi se koordiniranjem u izradi programa obuke u oblasti imigracija i azila, priprema, predlaže i realizuje projekte iz svoje nadležnosti, vodi baze podataka iz svoje nadležnosti, te prati provođenje politike u oblasti imigracija i koordinira izradu planova i prijedloga migracione politike.

4.3. Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil

U Bosni i Hercegovini je uspostavljen sistem azila. Pozitivnim zakonima i propisima u kojima je inkorporisano međunarodno izbjegličko pravo i standardi Evropske unije propisano je kako i na koji način se uređuje politika azila u Bosni i Hercegovini, koji su to institucionalni oblici nadležni za provođenje utvrđenih politika i primjenu zakona i propisa, te način njihovog provođenja. Ministarstvo sigurnosti BiH, u čijem sastavu se nalazi Sektor za azil, između ostalog je i nadležno ministarstvo u oblasti azila.

Sektor za azil priprema nacрте zakona i podzakonskih akata iz oblasti azila, te predlaže usklađivanje propisa s međunarodnim dokumentima i pravnoj tečevini Evropske unije iz oblasti azila.

Sektor za azil vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na provođenje politike i postupka azila u Bosni i Hercegovini, u okviru kojih osigurava prihvāt, smještaj, ishranu, zdravstvenu zaštitu, psihosocijalnu podršku, pristup osnovnom i srednjem obrazovanju i podršku za tražioce azila, vrši zaprimanje zahtjeva za azil i registraciju tražitelja azila, vodi upravne postupke po zahtjevima za azil, postupke prestanka i ukidanja azila, izjašnjava se na podnesene pravne lijekove, prikuplja informacije o situaciji u zemlji porijekla tražilaca azila, vodi službene evidencije, izdaje

identifikacione dokumente tražiocima azila, izbjeglicama i strancima kojima je odobrena supsidijarna zaštita te putne isprave izbjeglicama, podnosi zahtjev za određivanje jedinstvenog matičnog broja za izbjeglice, vrši poslove nadzora, upravljanja i zaštite objekata azilantskog centra Ministarstva sigurnosti BiH, saraduje i razmjenjuje podatke s drugim institucijama, međunarodnim i nevladinim organizacijama i obavlja druge poslove i zadatke koje po svojoj prirodi spadaju u nadležnost ovog sektora.

Navedene aktivnosti se odvijaju u organizacionim jedinicama Sektora za azil, i to:

- Odsjek za postupak azila;
- Odsjek za podršku; i
- Odsjek za prihvata i program.

4.4. Služba za poslove sa strancima

Služba za poslove sa strancima je uspostavljena Zakonom o Službi za poslove sa strancima iz 2005. godine kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, obavljanje administrativno-upravnih i inspekcijskih poslova propisanih Zakonom o strancima, dok je operativno počela djelovati 1.10.2006. godine. U okviru Službe za poslove sa strancima djeluju tri sektora, i to: Sektor za operativnu podršku, Sektor za readmisiju, prihvata i smještaj i Sektor za administraciju. Osim sektora, Služba za poslove sa strancima ima 16 terenskih centara, i to: Sarajevo, Banja Luka, Mostar, Istočno Sarajevo, Livno, Doboje, Tuzla, Bihać, Goražde, Bijeljina, Trebinje, Zenica, Travnik, Brčko, Orašje i Ljubuški, kao i specijalizovanu ustanovu za prihvata i smještaj stranaca koji su stavljeni pod nadzor – Imigracioni centar.

Služba za poslove sa strancima se prvenstveno bavi kontrolom kretanja i boravka stranaca u Bosni i Hercegovini kroz obavljanje administrativno-upravnih i inspekcijских poslova. Obavljanjem administrativno-upravnih poslova, Služba za poslove sa strancima odlučuje o statusu stranaca u Bosni i Hercegovini, dakle kroz odobravanje ili odbijanje zahtjeva za odobrenje boravka stranaca u zemlji, otkaze boravka, protjerivanje, stavljanje pod nadzor i udaljenje stranaca iz zemlje. Takođe, vrši određene sigurnosne provjere kod odlučivanja o ovjeri pozivnih pisama, izdavanju viza i odobrenja/produženja boravka, a u postupku izdavanja dugoročnih viza izdaje saglasnost na njihovo izdavanje.

U okviru svojih inspekcijских nadležnosti, Služba za poslove sa strancima operativnim radom prikuplja saznanja i informacije, te prati i kontroliše zakonitost boravka stranaca u Bosni i Hercegovini. Služba za poslove sa strancima prikuplja podatke o nezakonitim migracijama i nezakonitim migrantima u Bosni i Hercegovini, zatim nadzire i kontroliše boravak stranaca u pogledu zakonitosti boravka. Na osnovu prethodnog, Služba za poslove sa strancima poduzima mjere i primjenjuje druga zakonom propisana ovlaštenja, te pravovremeno razmjenjuje informacije s policijskim i drugim organima za provođenje zakona.

Služba za poslove sa strancima u svom radu kontinuirano saraduje s policijskim i drugim agencijama za provođenje zakona, institucijama i organima u Bosni i Hercegovini. Služba ostvaruje i međunarodnu saradnju u svrhu provođenja svojih nadležnosti, koje se prvenstveno odnose na saradnju sa srodnim službama drugih zemalja u postupcima utvrđivanja identiteta stranih državljana, te readmisije i udaljenja stranaca u njihove domicilne zemlje. Služba za poslove sa strancima ima veoma dobru saradnju i s međunarodnim institucijama i organizacijama koje se nalaze u Bosni i Hercegovini, a koje se po prirodi svoje nadležnosti bave i ovom problematikom. Saradnja se prvenstveno odvija u pravcu institucionalnog i operativnog jačanja Službe za poslove sa strancima.

S aspekta borbe protiv nezakonitih migracija i stvaranja preduslova za efikasno udaljenje stranaca sa teritorije BiH, veoma je bitno naglasiti značaj rada Imigracionog centra Službe za poslove sa strancima, kapaciteta 120 mjesta, koji je otvoren 3.7.2008. godine.

Služba za poslove sa strancima je u prethodnom periodu aktivno učestvovala u procesu modernizacije Informacionog sistema o migracijama (ISM) kao ključne baze podataka o strancima u Bosni i Hercegovini. Imajući u vidu da ovakav sistem predstavlja sastavni dio sigurnosti države i njene sposobnosti da koordinirano upravlja migracijama, Služba za poslove sa strancima je stavila na raspolaganje sve potrebne kadrovske i tehničke kapacitete za funkcionalnu nadogradnju ovog sistema.

Prateći evropske standarde u oblasti migracija, a imajući u vidu značaj izdavanja biometrijskih viza i dozvola boravka kojim će se poboljšati sigurnost BiH i njenih građana, Služba za poslove sa strancima je stavila na raspolaganje sve potrebne resurse za pružanje podrške projektu izdavanja biometrijskih viza, kojim je takođe predviđeno i izdavanje biometrijskih dozvola boravka u skladu sa standardima EU. Uz podršku Ambasade Sjedinjenih Američkih Država – ICITAP programa Ministarstva pravosuđa SAD, Služba za poslove sa strancima implementira prvu fazu biometrijskog sistema na kojem se intenzivno radi već duže vrijeme. Ovaj biometrijski sistem ima za cilj da nadležnim organima omogući prikupljanje, analizu i obradu biometrijskih podataka, prije svega otisaka prstiju i fotografija stranih državljana koji su ušli nezakonito u Bosnu i Hercegovinu i nemaju utvrđen stvarni identitet. Služba za poslove sa strancima koordinira i upravlja uspostavom i funkcionisanjem privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata.

Zbog pojačanih nezakonitih migracija, Služba za poslove sa strancima je u svim područjima svog djelovanja suočena s velikim nedostatkom kadrovskih, tehničkih i finansijskih resursa koje je potrebno osigurati kako bi se uspostavila efikasna kontrola u oblasti nezakonitih migracija.

4.5. Granična policija BiH

Granična policija Bosne i Hercegovine (ranije Državna granična služba Bosne i Hercegovine) uspostavljena je na osnovu Zakona o Državnoj graničnoj službi koji je Odlukom iz 2000. godine donio visoki predstavnik u BiH. Odredbama Zakona, koji je usvojen 2001. godine, uspostavljena je Državna granična služba BiH radi vršenja poslova zaštite granice i sigurnosti aerodroma. Formiranjem organizacionih jedinica na terenu, u maju 2003. godine, Državna granična služba BiH je od entitetskih i kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova preuzela u potpunosti poslove kontrole međunarodne granice Bosne i Hercegovine. U 2004. godini donesen je novi zakon koji reguliše nadležnost, organizaciju i upravljanje u Državnoj graničnoj službi BiH. Državna granična služba BiH je definisana kao upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH s operativnom samostalnošću, uspostavljena radi obavljanja policijskih poslova vezanih za kontrolu državne granice Bosne i Hercegovine, a organizovana je na tri nivoa (centralni, regionalni i lokalni). Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2005. godine utvrđene su njene organizacione jedinice.

U 2007. godini promijenjen je naziv „Državna granična služba Bosne i Hercegovine“ u „Granična policija Bosne i Hercegovine“. Krajem 2008. godine potpisan je Sporazum o uspostavi Zajedničkog centra za analizu rizika, između Ministarstva sigurnosti BiH, Granične policije BiH, Uprave za indirektno oporezivanje BiH, Ureda za veterinarstvo BiH, Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja i Službe za poslove sa strancima. U skladu s nastalim promjenama i potrebama, 18.12.2013. godine usvojene su izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Granične policije BiH. Zajednički centar za analizu rizika je uspostavljen kao organizaciona jedinica Granične policije BiH, u čijem sjedištu je i smješten.

Granična policija BiH ima uspostavljenu organizacionu strukturu u čijoj nadležnosti je otkrivanje i suprotstavljanje nezakonitim migracijama na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou. Istražni kapaciteti Granične

policije BiH izgrađeni su u skladu sa standardima EU. Granična policija BiH je ovlaštena da provodi istražne radnje na cijeloj teritoriji BiH po nalogu Suda BiH i Tužilaštva BiH. Ovo se odnosi na sva druga krivična djela koja su u vezi s granicom, odnosno krivična djela koja su od strane nadležnog tužioca dodijeljena Graničnoj policiji BiH za istraživanje i procesuiranje.

U svom radu, Granična policija BiH ostvaruje uspješnu saradnju sa svim institucijama i agencijama za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini. Međuinstitucionalna saradnja je posebno izražena s institucijama uključenim u proces integrisanog upravljanja državnom granicom Bosne i Hercegovine (Ministarstvo sigurnosti BiH, Služba za poslove sa strancima, Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Ured za veterinarstvo BiH, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja, Federalna uprava za inspekcijske poslove, Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske, Vlada Brčko distrikta BiH). Granična policija BiH uspješno saraduje i s drugim agencijama za provođenje zakona (Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Policija Brčko distrikta BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, Obavještajno-sigurnosna agencija BiH, kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, kao i nadležna tužilaštva i sudovi). Granična policija BiH je potpisnica „Sporazuma o uspostavljanju sistema elektronske razmjene podataka iz evidencija policijskih tijela i tužilaštava u Bosni i Hercegovini“.

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Ministarstvo sigurnosti BiH su potpisali Protokol o uspostavi zajedničkog kontakta centra na graničnom prelazu Bijača (u BiH) – Nova Sela (u Hrvatskoj). U Trebinju je 24.3.2014. godine otvoren Zajednički centar za policijsku saradnju BiH, Crne Gore i Srbije, koji će doprinijeti efikasnijoj borbi protiv nezakonitih migracija i trgovine ljudima, kao i drugih pojava u vezi s prekograničnim kriminalom.

Granična policija BiH direktno, a i preko Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, ostvaruje stratešku i operativnu saradnju sa FRONTEX-om, Interpolom, Europolom, EUROJUST-om, SELEC-om, kao i drugim međunarodnim organizacijama.

U kontekstu pojačanih nezakonitih migracija, i Granična policija BiH se suočava sa izraženim problemom velikog nedostatka kadrovskih, tehničkih i finansijskih resursa koje je potrebno obezbijediti kako bi se uspostavila efikasna kontrola u oblasti nezakonitih migracija.

Od početka pojačanog migracionog pritiska na BiH, Granična policija BiH susreće se sa konstantno prisutnim nedostatkom preko 300 policijskih službenika prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Državne granične službe BiH, što značajno limitira njene kapacitete u obavljanju poslova nadzora državne granice BiH kao osnovnog načina otkrivanja i sprečavanja nezakonitih migracija.

Međutim, s obzirom na novonastalu situaciju u oblasti nezakonitih migracija, konstantan porast broja osoba i prevoznih sredstava koja prelaze državnu granicu, otvaranje novih graničnih prelaza i druge okolnosti koje u kontinuitetu povećavaju obim posla, jasno je da broj policijskih službenika predviđenih važećim pravilnikom nije dovoljan da se adekvatno odgovori na nove izazove s kojim se susreće Granična policija BiH u oblasti borbe protiv nezakonitih migracija i drugih oblika prekograničnog kriminala.

Kako bi se nadomjestio nedostatak policijskih službenika, na osnovu odluka Ministarstva sigurnosti BiH, kontinuirano se angažuju policijski službenici Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu kao ispomoć Graničnoj policiji BiH u obavljanju poslova nadzora i zaštite državne granice. Takođe, na osnovu sporazuma o pružanju pomoći i operativnoj saradnji u nadzoru granice između Granične policije BiH i drugih policijskih agencija u Bosni i Hercegovini, ispomoć Graničnoj policiji BiH u obavljanju poslova nadzora i zaštite državne granice Bosne i

Hercegovine pružaju i policijski službenici Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Policije Brčko distrikta BiH, te ministarstava unutrašnjih poslova Hercegovačko-neretvanskog kantona, Posavskog kantona, Zapadnohercegovačkog kantona i Kantona 10.

4.6. Državna agencija za istrage i zaštitu

Državna agencija za istrage i zaštitu je osnovana 2002. godine usvajanjem Zakona o Agenciji za informacije i zaštitu, kojim je ova agencija definisana kao samostalna institucija Bosne i Hercegovine, odgovorna za prikupljanje i obradu podataka od interesa za provođenje međunarodnih i krivičnih zakona BiH, kao i za zaštitu vrlo važnih ličnosti, diplomatsko-konzularnih predstavništava i objekata institucija BiH, te diplomatskih misija. Usvajanjem Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu u junu 2004. godine, Agencija za informacije i zaštitu transformisana je u Državnu agenciju za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: Agencija), kao policijski organ koji svoju nadležnost ostvaruje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Taj moment označava početak značajnijeg razvoja Agencije i jačanja njene operativne sposobnosti. Ovim zakonom, Agencija je definisana kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH sa operativnom samostalnošću, čije su nadležnosti sprečavanje, otkrivanje i istraga krivičnih djela iz nadležnosti Suda BiH, a posebno organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala, zaštita ugroženih svjedoka i svjedoka pod prijetnjom i drugi poslovi iz njenog djelokruga koji su određeni ovim zakonom. S obzirom da je kriminal, posebno organizovani, poprimio međunarodni karakter, Agencija provodi koordiniranu saradnju s domaćim i međunarodnim organima za provođenje zakona kako bi borbu protiv svih vrsta kriminala učinila što efikasnijom, te na taj način podigla stepen globalne sigurnosti na još veći nivo. Kontinuirana međunarodna policijska saradnja se odvija putem Interpola, Europola, SELEC centra i drugih

organizacija, razmjenu informacija, koordinacijom aktivnosti, vođenjem paralelnih istraga, osnivanjem zajedničkih istražnih timova i drugim aktivnostima s ciljem, u konkretnom slučaju, suzbijanja krijumčarenja ljudi i međunarodne trgovine ljudima. Kao odgovor na migrantsku krizu, te nakon izvršene analize stanja i kapaciteta Agencije, formirani su operativno-istražni timovi koji koordinirano i sinhronizovano provode aktivnosti na sprečavanju i otkrivanju krivičnih djela u navedenim oblastima.

4.7. Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Ministarstvo vanjskih poslova BiH, kao organ uprave nadležan za provođenje utvrđene politike Bosne i Hercegovine u skladu sa smjernicama Predsjedništva BiH i koji kao takav ima određene nadležnosti u pogledu sistema upravljanja migracijama u Bosni i Hercegovini, u oblasti vizno-pasoških poslova vrši redovnu analizu rada diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine. Na osnovu praćenja migracionih kretanja u Bosni i Hercegovini, sa drugim nadležnim državnim tijelima i institucijama poduzimaju se radnje i aktivnosti u sprečavanju nezakonitih migracija i u upravljanju migracionim procesima. Ova pitanja su postala posebno aktuelna u kontekstu ulaska Hrvatske u Evropsku uniju, te procjene pojačanja migracionog pritiska na Bosnu i Hercegovinu.

Ministarstvo vanjskih poslova BiH se u svom radu bavi pitanjima izdavanja viza putem diplomatsko-konzularnih predstavništava. U okviru organizacione strukture Ministarstva vanjskih poslova BiH nalazi se Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove koji putem Odsjeka za vizno-pasoške poslove provodi upravni postupak po zahtjevu stranih misija, međunarodnih organizacija i građana drugih zemalja, a u vezi s pitanjem izdavanja ulaznih viza za Bosnu i Hercegovinu.

Jedan od prioriteta rada Ministarstva vanjskih poslova BiH je ispunjavanje obaveza u vezi s praćenjem efekata Odluke o liberalizaciji viznog režima, smanjenju zloupotrebe bezviznog režima, odnosno animiranje državljana BiH na obavezu poštovanja pravila bezviznog režima, smanjenje broja lažnih azilanata, te obaveza iz strategije u oblasti migracija i azila.

Poštujući ranije uspostavljenu praksu približavanja standardima zemalja EU i Šengena u oblasti izdavanja viza, a nakon sagledavanja iskustava zemalja iz regije, pod odgovarajućim uslovima, Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o vizama uvedena je mogućnost ulaska i boravka u Bosni i Hercegovini do 30 dana bez obaveze prethodnog pribavljanja viza za Bosnu i Hercegovinu za strance koji posjeduju višekratnu vizu ili dozvolu boravka u zemljama EU, Šengena i SAD-a. U cilju uređenja viznog režima Bosne i Hercegovine s pojedinim zemljama i olakšavanja putovanja u Bosni i Hercegovini pojedinih kategorija građana tih zemalja, kao i naših državljana koji putuju u te zemlje, Ministarstvo vanjskih poslova BiH je nadležno za zaključivanje bilateralnih međunarodnih ugovora koji se odnose na slobodni vizni režim sa drugim zemljama, uključujući i zaključivanje ugovora o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša.

5. PREGLED REALIZOVANIH TEMA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2016–2020)

Analizom realizacije „Programa obuke u oblasti imigracija i azila (2016–2020)“⁶ utvrđeno je da je realizovano 38 od 52, odnosno 73,07% planiranih tematskih cjelina. Takođe, utvrđeno je da su nerealizovane tematske cjeline, u smislu elemenata iz nastavnih planova i programa, ipak bile sastavni dijelovi obuka o srodnim temama.

1. Pravna tečevina EU u oblasti imigracija
2. Prihvat i predaja stranaca po sporazumima o readmisiji*
3. Prihvat državljana BiH po sporazumima o readmisiji*
4. Obrada statističkih podataka koji su relevantan pokazatelj praćenja readmisije*
5. Savremeni migracioni tokovi*
6. Prikupljanje i obrada statističkih podataka o migraciji i azilu – specijalističke analize*
7. Uvođenje biometrije za strance*
8. Uvođenje biometrijske funkcionalnosti u ISM*
9. Zakon o strancima i podzakonski akti*
10. Integracija stranaca koji zakonito borave u BiH
11. Migracije i razvoj
12. Zaštita podataka u BiH*
13. Zaštita stranaca žrtava trgovine ljudima u BiH*
14. Zakon o upravnom postupku i Zakon o upravnom sporu*
15. Uključenje u međunarodnu zaštitu – azil*
16. Intervjuisanje tražilaca azila*
17. Procjena kredibiliteta u postupcima azila*

⁶Program obuke u oblasti imigracija i azila (2016–2020), Ministarstvo sigurnosti BiH, Sarajevo, 2016.

* Realizovana tema obuke

18. Garancije tražilaca azila u postupku azila (Direktiva Evropskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim postupcima za odobravanje i ukidanje međunarodne zaštite 2013/32/EU)
19. Isključenje iz međunarodne zaštite – azila
20. Informacije o zemljama porijekla tražilaca azila
21. Identifikacija tražilaca azila, iskazivanje namjere, prijem zahtjeva za azil, registracija tražilaca azila, identifikacioni dokumenti
22. Ograničenje kretanja tražilaca azila*
23. Jedinstvo porodice
24. Zakon o azilu*
25. Zdravstvena zaštita i pravo na rad tražilaca azila
26. Prihvat ranjivih kategorija tražilaca azila*
27. Organizacija aktivnosti tražilaca azila u azilantskom centru*
28. Postupanje u kriznim situacijama pojedinačnog i grupnog nasilnog ponašanja u azilantskom centru
29. Funkcionisanje azilantskog centra*
30. Postupanje u situacijama masovnog priliva stranaca*
31. Dablinske procedure
32. Međunarodni i nacionalni pravni okvir u oblasti azila*
33. Postupak azila*
34. Kriteriji za dodjelu azila*
35. Obuka Granične policije BiH, Službe za poslove sa strancima i centara za socijalni rad u oblasti azila*
36. Postupanje sa ranjivim kategorijama osoba prilikom prihvata i postupanje sa readmisiranim osobama*
37. Boravak stranaca u BiH
38. Ulazak stranaca u BiH i odbijanje ulaska*
39. Modaliteti i borba protiv krijumčarenja ljudi*
40. Obaveze prevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja
41. Dobrovoljno ili prisilno napuštanje BiH*
42. Maloljetnici u sistemu imigracije i azila*
43. Tehnike intervjuisanja nezakonitih migranata*

44. Prikupljanje informacija i saznanja*
45. Primjena Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda*
46. Borba protiv korupcije – modaliteti i prevencija zloupotrebe migracija i azila*
47. Postupak izdavanja vize tipa „D“*
48. Unos, obrada i analiza podataka i izvještavanja (ISM, CIDA)*
49. Analiza rizika*
50. Nezakonite migracije – referalni mehanizam
51. Metodologija usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva iz oblasti imigracije i azila sa zakonodavstvom Evropske unije*
52. Obuka iz engleskog jezika*

6. PREGLED TEMA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2021–2025)

1. Pravna tečevina EU u oblasti imigracija i azila
2. Obuka o primjeni međunarodnih dokumenata u kontekstu migracija i azila
3. Deklaracija UN iz Njujorka o izbjeglicama i migrantima, uključujući Globalni sporazum o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama i Globalni sporazum o izbjeglicama
4. Metodologija usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva iz oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Evropske unije
5. Savremeni migracioni tokovi
6. Zakon o upravnom postupku i Zakon o upravnom sporu
7. Zaštita podataka
8. Prikupljanje i obrada statističkih podataka o migracijama i azilu
9. Boravak stranaca u BiH
10. Integracija stranaca koji zakonito borave u BiH
11. Prihvat ranjivih kategorija
12. Prihvat državljana BiH po sporazumima o readmisiji
13. Prihvat i predaja stranaca po sporazumu o readmisiji
14. Privremena zaštita u slučaju masovnog priliva (Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. jula 2001. godine)
15. Tehnike intervjuisanja tražilaca azila i ranjivih grupa
16. Informacije o zemljama porijekla tražilaca azila
17. Prihvat i smještaj tražilaca azila
18. Registracija tražilaca azila i identifikacija prioriternih slučajeva
19. Identifikacija i upućivanje osoba s posebnim potrebama, postupanje s maloljetnicima bez pratnje i princip najboljeg interesa djeteta
20. Inkluzija – napredna obuka
21. Rod, rodni identitet i seksualna orijentacija u postupcima azila
22. Zajednički evropski sistem azila – CEAS
23. Isključenje iz međunarodne zaštite – azila

24. Pristup postupku azila i koncept sigurnih zemalja porijekla i sigurnih trećih zemalja
25. Direktiva o postupcima azila
26. Prestanak zaštite
27. Dablinske procedure
28. Prikupljanje informacija, saznanja i dokaza potrebnih za razotkrivanje nezakonitih migracija
29. Postupanje sa migrantima zatečenim u nezakonitom prelasku granice
30. Postupanje sa nezakonitim migrantima – koordinacija aktivnosti
31. Utvrđivanje identiteta i registracija nezakonitih migranata
32. Ulazak stranaca u BiH i odbijanje ulaska (s posebnim osvrtom na Šengenski border kod)
33. Dobrovoljno ili prisilno napuštanje BiH
34. Biometrija za strance
35. Obuka za voditelje postupka
36. Obuka inspektora za strance – Primjena posebnih ovlaštenja – upotreba sredstava prisile
37. Kulturološke različitosti u migracionim tokovima
38. Analiza rizika CIRAM 2.0
39. Centralna baza podataka o strancima (ISM)
40. Upravljanje privremenim prihvatnim centrima
41. Privilegije i imuniteti stranaca u BiH
42. Obuka konzularnih službenika
43. Trgovina i krijumčarenje ljudi u mješovitim migracionim tokovima
44. Borba protiv korupcije u kontekstu migracija i azila
45. Borba protiv terorizma i drugih oblika ugrožavanja sigurnosti
46. Maloljetnici bez pratnje u sistemu migracija i azila
47. Razvoj informatičkih vještina
48. Obuka iz engleskog i drugih stranih jezika / Specijalističke obuke.

7. PREGLED OBUKA U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2021–2025) PO GODINAMA

Br.	Tema	Nosioci obuke	2021.*	2022.	2023.	2024.	2025.
1.	Pravna tečevina EU u oblasti imigracija i azila	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju		x	x	x	x
2.	Obuka o primjeni međunarodnih dokumenata u kontekstu migracija i azila	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil		x	x	x	x
3.	Deklaracija UN iz Njujorka o izbjeglicama i migrantima, uključujući Globalni sporazum o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama i Globalni sporazum o izbjeglicama	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju		x		x	
4.	Metodologija usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva iz oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Evropske unije	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil			x	x	
5.	Savremeni migracioni tokovi	Granična policija BiH		x	x	x	x

6.	Zakon o upravnom postupku i Zakon o upravnom sporu	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil		X		X	
7.	Zaštita podataka	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH			X		X
8.	Prikupljanje i obrada statističkih podataka o migracijama i azilu	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju			X		X
9.	Boravak stranaca u BiH	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima			X	X	
10.	Integracija stranaca koji zakonito borave u BiH	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju			X	X	
11.	Prihvatanje ranjivih kategorija	Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima		X	X	X	X

12.	Prihvat državljana BiH po sporazumima o readmisiji	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju Granična policija BiH		X		X	
13.	Prihvat i predaja stranaca po sporazumu o readmisiji	Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH		X		X	X
14.	Privremena zaštita u slučaju masovnog priliva (Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. jula 2001. godine)	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil		X			
15.	Tehnike intervjuisanja tražilaca azila i ranjivih grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil		X		X	
16.	Informacije o zemljama porijekla tražilaca azila	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil		X		X	
17.	Prihvat i smještaj tražilaca azila	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil		X			X
18.	Registracija tražilaca azila i identifikacija prioriternih slučajeva	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil		X			

19.	Identifikacija i upućivanje osoba s posebnim potrebama, postupanje sa maloljetnicima bez pratnje i princip najboljeg interesa djeteta	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil			X		X
20.	Inkluzija – napredna obuka	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil			X		
21.	Rod, rodni identitet i seksualna orijentacija u postupcima azila	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil			X		
22.	Zajednički evropski sistem azila – CEAS	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil			X		
23.	Isključenje iz međunarodne zaštite – azila	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil			X		
24.	Pristup postupku azila i koncept sigurnih zemalja porijekla i sigurnih trećih zemalja	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil				X	
25.	Direktiva o postupcima azila	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil				X	
26.	Prestanak zaštite	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil				X	

27.	Dablinske procedure	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil					X
28.	Prikupljanje informacija, saznanja i dokaza potrebnih za razotkrivanje nezakonitih migracija	Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima		X	X	X	X
29.	Postupanje sa migrantima zatečenim u nezakonitom prelasku granice	Granična policija BiH			X	X	X
30.	Postupanje sa nezakonitim migrantima – koordinacija aktivnosti	Služba za poslove sa strancima			X	X	
31.	Utvrđivanje identiteta i registracija nezakonitih migranata	Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH		X	X	X	X
32.	Ulazak stranaca u BiH i odbijanje ulaska	Granična policija BiH			X	X	X
33.	Dobrovoljno ili prisilno napuštanje BiH	Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima		X	X	X	X

34.	Biometrija za strance	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH		X	X	X	X
35.	Obuka za voditelje postupka	Služba za poslove sa strancima		X		X	X
36.	Obuka inspektora za strance – Primjena posebnih ovlaštenja – upotreba sredstava prisile	Služba za poslove sa strancima		X	X		X
37.	Kulturološke različitosti u migracionim tokovima	Služba za poslove sa strancima		X	X	X	X
38.	Analiza rizika CIRAM 2.0	Granična policija BiH		X	X	X	X
39.	Centralna baza podataka o strancima (ISM)	Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH		X	X	X	X
40.	Upravljanje privremenim prihvatnim centrima	Služba za poslove sa strancima		X	X	X	X
41.	Privilegije i imuniteti stranaca u BiH	Ministarstvo vanjskih poslova BiH Granična policija BiH		X	X	X	X

42.	Obuka konzularnih službenika	Ministarstvo vanjskih poslova BiH		x	x	x	x
43.	Trgovina i krijumčarenje ljudi u mješovitim migracionim tokovima	Granična policija BiH		x	x	x	x
44.	Borba protiv korupcije u kontekstu migracija i azila	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH			x		x
45.	Borba protiv terorizma i drugih oblika ugrožavanja sigurnosti	Služba za poslove sa strancima Granična policija		x	x	x	x
46.	Maloljetnici bez pratnje u sistemu migracija i azila	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH				x	x
47.	Razvoj informatičkih vještina	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH		x	x	x	x

48.	Obuka iz engleskog i drugih stranih jezika / Specijalističke obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH		x	x	x	x
-----	---	--	--	---	---	---	---

Napomena: Plan obuka po godinama je okvirni plan čija realizacija će zavisiti od raspoloživih finansijskih sredstava, dostupnosti donatora, trendova u migracionim tokovima, mogućim pandemijama i dr.

*S obzirom da je Program obuke izrađen 2022. godine, a strateški dokument i akcioni plan obuhvataju period 2021–2025. godina, prikupljeni su podaci o održanim obukama u 2021. godini koje su uključene u teme iz Programa obuke i sastavni su dio godišnjeg izvještaja o održanim obukama za 2021. godinu.

Tokom 2021. godine, predstavnici Ministarstva sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil – Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo vanjskih poslova BiH pohađali su 56 obuka koje su sastavni dijelovi tema iz Programa obuke ili čine kompletnu tematsku cjelinu iz nastavnog plana i programa obuke, i to:

1. Registracija tražilaca azila i identifikacija prioriternih slučajeva
2. Obučni trenera o karakteristikama osoba u otkrivanju prevaranata
3. Pravni položaj i zaštita međunarodno raseljenih osoba
4. Prevencija diskriminacije na osnovu spola
5. Program obuke za postupanje policije u toku pandemije COVID-19
6. Pristup azilantskom postupku
7. Seminar o postupku azila i međunarodnoj zaštiti
8. Razlika između trgovine ljudima i krijumčarenja migranata
9. Procedure ispitivanja/debrifinga migranata
10. Regionalna obuka HELP – Djeca, izbjeglice i migranti na Zapadnom Balkanu
11. Terorizam i sigurnosne studije
12. Komuniciranje u procesu evropskih integracija
13. Pristup i postupci sa ranjivim kategorijama podnosioca zahtjeva za azil
14. Trgovina ljudi u svrhu seksualne eksploatacije i angažovanje žrtava
15. Suzbijanje krijumčarenja u željezničkom saobraćaju
16. SOP postupanje u pandemijskim situacijama
17. Prava djece, žrtava trgovine ljudima – Tehnike intervjuisanja
18. Poboljšanje pristupa i obrade materijala koji sadrže elektronske podatke kao digitalne dokaze
19. Osnovna ljudska prava
20. Situacija u pogledu terorizma u izvještajima EU o trendovima
21. Osnovne razlike između trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi
22. Osnovna obuka s ciljem unapređenja vještina prikupljanja podataka i obrade elektronskih dokaza
23. Jačanje kapaciteta u oblasti obrade digitalnih dokaza

24. Istrage krivičnih djela počinjenih korištenjem sistema informaciono-komunikacione tehnologije, zaštitu i brzo očuvanje računarskih podataka i elektronskih dokaza, te njihova razmjena
25. Kako osigurati komunikaciju prilagođenu djeci i odgovarajući pristup za žrtve
26. Uloga policijskih službenica BiH u procesu smanjenja neregularnih migracija
27. Borba protiv nezakonitih migracija
28. Otkrivanje dokumenata koji se koriste na nezakonit način
29. Kulturološko posredovanje
30. Identifikovanje ranjivih grupa migranata s posebnim fokusom na maloljetnike
31. Multidisciplinarni kurs simulacije o istraživanju i procesuiranju krijumčarenja migranata – BiH i Crna Gora
32. Regionalna analiza rizika
33. Registracija i upravljanje identitetom
34. Pristup azilantskom postupku i sigurnim trećim zemljama
35. Trafficking in Human Beings
36. Train the Trainer – Registration of applications for international protection
37. Communication and Provision of Information to Asylum Seekers
38. Ekspertna radionica "Pred-povratak"
39. Kulturološko posredništvo i potpomognuti dobrovoljni povratak i reintegracija
40. Bezbjednost za ljudska bića i granice – Borba protiv krijumčarenja migranata na Zapadnom Balkanu
41. Proaktivna identifikacija potencijalnih žrtava trgovine i referalnog mehanizma za borbu protiv trgovine ljudima u privremenim prihvatnim centrima
42. Nacionalna *online* obuka za skenere i debrifere
43. Internetsko pretraživanje s otvorenog izvora
44. Regionalna konferencija o readmisiji
45. Osnove IT sigurnosti i sigurnosti informacija

46. Regionalna radionica o sistemu azila i migracija
47. Radionica za jačanje kapaciteta koordinacionih timova za borbu protiv trgovine ljudima
48. Međunarodna zaštita i profilisanje
49. THB obuka zasnovana na simulacijama stvarnih situacija
50. Seminar o pristupu azilu i međunarodnoj zaštiti
51. Sesija operativnog planiranja – Mreža upravljanja migracijama Zapadnog Balkana
52. Nacionalni trening o adresiranju – Prekogranični izazovi u identifikaciji potencijalnih stranih terorističkih boraca
53. Okrugli sto – Trajna rješenja za osobe pod međunarodnom zaštitom u BiH
54. Radionica o operativnim praksama vezanim za povratak i readmisiju
55. Politike i prakse vezane za readmisiju i povratak i operativne prakse vezane za povratak
56. Praktična primjena Excela I (webinar)

8. NASTAVNI PLANOVI I PROGRAMI

Tema 1

TEMA	Pravna tečevina EU u oblasti migracija
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Imigraciona politika EU (Novi pakt o migracijama i azilu, uredbe, direktive i drugi dokumenti koji regulišu oblast imigracija) • Odnos EU i BiH u kontekstu migracija (Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, strategija proširenja, mišljenje, godišnji izvještaji i dr.) • Pregovaračka poglavlja u kontekstu migracija i azila • Ulazak i boravak • Nezakonita imigracija • Povratak i protjerivanje • Razmjena informacija i saradnja
Cilj obuke	Upoznati učesnike s pravnom tečevinom EU u oblasti imigracija
Očekivani ishodi obuke	Učesnici samostalno identifikuju i primjenjuju ključne odredbe iz dokumenata u oblasti imigracione politike EU
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Analiza sadržaja dokumenata Studija slučaja Diskusija

Tema 2

TEMA	Obuka o primjeni međunarodnih dokumenata u kontekstu migracija i azila
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Evropski sud za ljudska prava i presude iz oblasti migracija i azila • Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda • Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokol o statusu izbjeglica iz 1967. godine • Konvencija o pravima djeteta • Evropska konvencija o sprečavanju mučenja, nehumanog ili ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja • Konvencija o statusu osoba bez državljanstva • Konvencija o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih porodica • Konvencija Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima • Konvencija UN protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, uključujući i Protokol za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom i Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i vazduhom • Konvencija UN o eliminaciji rasne i svih oblika diskriminacije • Deklaracija UN iz Njujorka o izbjeglicama i migrantima, uključujući Globalni sporazum o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama i Globalni sporazum o izbjeglicama
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika o primjeni međunarodnih dokumenata i izvještavanju o provođenju konvencija
Očekivani ishodi obuke	Učesnici primjenjuju konvencije u zakonodavstvu BiH i efikasno izvještavanje o provođenju konvencija
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Državna agencija za istrage i zaštitu
Broj učesnika	do 20
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Analiza sadržaja dokumenata Studija slučaja Diskusija

Tema 3

TEMA	Deklaracija UN iz Njujorka o izbjeglicama i migrantima, uključujući Globalni sporazum o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama i Globalni sporazum o izbjeglicama
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Deklaracija UN iz Njujorka o izbjeglicama i migrantima • Globalni sporazum o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama • Globalni sporazum o izbjeglicama
Cilj obuke	Unaprijediti znanja i vještine učesnika o sadržaju, svrsi i izvještavanju o provođenju sporazuma (paktova)
Očekivani ishodi obuke	Učesnici samostalno pripremaju izvještaje o provođenju sporazuma (paktova)
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Analiza sadržaja dokumenata Studija slučaja Diskusija

Tema 4

TEMA	Metodologija usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva iz oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Evropske unije
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Metodologija usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije • Odluka o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije
Cilj obuke	Jačanje kapaciteta učesnika za harmonizovanje nacionalnog zakonodavstva iz oblasti imigracije i azila sa zakonodavstvom EU iz oblasti imigracije i azila
Očekivani ishodi obuke	Učesnici su osposobljeni da pravilno popune tabele usklađenosti i pripreme izjave o usklađenosti
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 5

TEMA	Savremeni migracioni tokovi
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none">• Pojam i vrste migracija (po smjeru, državnoj pripadnosti, pravnom kriteriju, vremenu i dr.)• Karakteristike migracija• Savremeni svjetski tokovi• Položaj BiH i Jugoistočne Evrope
Cilj obuke	Upoznati učesnike sa savremenim svjetskim tokovima migracija i položajem BiH i Jugoistočne Evrope
Očekivani ishodi obuke	Učesnici primjenjuju informacije o migracijama i svjetskim tokovima migracija u obavljanju svakodnevnih poslova u oblasti migracija i azila
Nosilac obuke	Granična policija BiH
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Diskusija

Tema 6

TEMA	Zakon o upravnom postupku i Zakon o upravnom sporu
Sadržaj	<p><u>Zakon o upravnom postupku</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjena principa upravnog postupka • Dostavljanje • Povrat u pređašnje stanje • Rokovi • Postupak donošenja rješenja (utvrđivanje činjeničnog stanja) • Poseban ispitni postupak, Zapisnik o usmenoj raspravi • Prethodno pitanje • Dokazivanje, ocjena dokaza • Izrada rješenja (sastavni dijelovi) • Obrazloženje rješenja i zaključaka kada se rješava na štetu stranke u složenim pravnim stvarima (odbacivanje zahtjeva, uslovi za odbacivanje, obustava postupka, zakonski osnovi inkorporirani u obrazloženje rješenja) • Rad po žalbi • Konačnost, izvršnost i pravosnažnost rješenja • Izvršenje rješenja <p><u>Zakon o upravnom sporu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opći principi i procedure • Nadležnost • Rokovi • Zahtjev za odgodu izvršenja rješenja • Upravni spor
Cilj obuke	Obučiti učesnike o odredbama i primjeni Zakona o upravnom postupku i Zakona o upravnom sporu
Očekivani ishodi obuke	Smanjen broj poništenih prvostepenih rješenja Smanjen broj sudskih odluka kojima se poništavaju rješenja prvostepenih i drugostepenih organa
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima (voditelji postupaka u terenskim centrima i inspektori za strance) Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH Sud BiH
Broj učesnika	do 30
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 7

TEMA	Zaštita podataka u BiH
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Procedura postupanja sa ličnim i tajnim podacima • Procedura propisana Zakonom o slobodi pristupa informacijama • Interne procedure
Cilj obuke	Upoznati učesnike sa odredbama i primjenom Zakona o zaštiti ličnih podataka, Zakona o zaštiti tajnih podataka i Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH u oblasti imigracija i azila
Očekivani ishodi obuke	Učesnici zakonito postupaju sa ličnim i tajnim podacima u oblasti imigracije i azila Učesnici pravilno primjenjuju odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama prilikom obrade zahtjeva stranke
Nosioci obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	3 dana – 18 školskih sati (obuka po modulima)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 8

TEMA	Prikupljanje i obrada statističkih podataka o migracijama i azilu
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba Evropskog parlamenta i Vijeća o statističkim podacima Zajednice o migraciji i međunarodnoj zaštiti EZ/862/2007 – Način prikupljanja podataka za EUROSTAT • Prikupljanje, obrada, analiza i vizualizacija podataka – iskustva i prakse • Centralna baza podataka o strancima • Razmjena i korištenje podataka • Odluka o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti BiH • Specijalističke analize
Cilj obuke	Obučiti učesnike o odredbama i primjeni međunarodnih dokumenata, zakona i podzakonskih akata u oblasti vođenja, obrade, korištenja i zaštite statističkih podataka o migraciji i azilu
Očekivani ishodi obuke	Osigurana optimalna praktična primjena Uredbe Evropskog parlamenta i Vijeća o statističkim podacima Zajednice o migraciji i međunarodnoj zaštiti (azilu) EZ/862/2007
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Državna agencija za istrage i zaštitu Ministarstvo vanjskih poslova BiH Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH – Sektor za iseljništvo Ministarstvo civilnih poslova BiH Agencija za statistiku BiH Agencija za rad i zapošljavanje BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 9

TEMA	Boravak stranaca u BiH
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Spajanje porodice • Obrazovanje • Humanitarni razlozi • Rad sa radnom dozvolom • Rad bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada • Drugi opravdani razlozi • Stalni boravak
Cilj obuke	Obučiti učesnike o odredbama i primjeni Zakona o strancima i podzakonskih akata u oblasti boravka stranaca u BiH
Očekivani ishodi obuke	Efikasna primjena Zakona o strancima i podzakonskih akata u rješavanju statusnih pitanja stranaca
Nosioci obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 10

TEMA	Integracija stranaca koji zakonito borave u BiH
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje indikatora • Prikupljanje i obrada podataka u oblasti integracije • Izrada analiza • EU politike integracije • EU Action Plan on Integration and Inclusion (2021–2027) • Iskustva zemalja regije u oblasti integracije stranaca • Praćenje razvoja politika integracije migranata u BiH • Programi integracije
Cilj obuke	Obučiti učesnike o pitanjima integracije i mehanizmima za praćenje integracije stranaca koji zakonito borave u BiH
Očekivani ishodi obuke	Razvoj i efikasna primjena mehanizama za integraciju stranaca koji imaju zakonit boravak
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Ministarstvo civilnih poslova BiH – Sektor za obrazovanje, Sektor za rad, zapošljavanje, socijalnu zaštitu i penzije, Sektor za zdravstvo i Sektor za državljanstvo i putne isprave Agencija za rad i zapošljavanje BiH Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja – Sektor za informisanje, saradnju i priznavanje dokumenata Nevladine organizacije
Broj učesnika	do 20
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 11

TEMA	Prihvat ranjivih kategorija
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none">• Definisanje pojma ranjivih kategorija• Identifikacija ranjivih kategorija• Adekvatan prihvat i zaštita ranjivih kategorija
Cilj obuke	Unaprijediti znanje učesnika u oblasti prepoznavanja, prihvata i zaštite ranjivih kategorija i obezbjeđivanja pripadajućih prava
Očekivani ishodi obuke	Osiguran adekvatan prihvat ranjivih kategorija
Nosioci obuke	Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Centri za socijalni rad Nevladine organizacije
Broj učesnika	do 20
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 12

TEMA	Prihvat državljana BiH po sporazumima o readmisiji
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam readmisije • Provođenje sporazuma o readmisiji u BiH i prihvat državljana BiH • Pravilnik o evidenciji državljana BiH koji se vraćaju po sporazumu o readmisiji • Readmisija vlastitih državljana • Utvrđivanje identiteta i statusa državljanstva • Provjera dostavljenih dokaza • Postupanje u specifičnim slučajevima • Izvještavanje – statistički podaci o readmisiji • Modeli međusobne saradnje institucija BiH u oblasti imigracija i mehanizmi razmjene podataka
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika o načinu postupanja sa državljanima BiH prema sporazumima o readmisiji Jačati saradnju potpisnica Protokola o saradnji u efikasnijoj realizaciji sporazuma o readmisiji osoba koje borave bez dozvola
Očekivani ishodi obuke	Efikasnija primjena sporazuma o readmisiji državljana BiH
Nosioci obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju Granična policija BiH
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH Ministarstvo civilnih poslova BiH Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova Federalna uprava policije Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske Policija Brčko distrikta BiH Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova
Broj učesnika	do 50
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati (obuka po modulima)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 13

TEMA	Prihvat i predaja stranaca po sporazumima o readmisiji
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Način postupanja sa stranim državljanima prema sporazumima o readmisiji • Zahtjev za readmisiju • Skraćeni postupak • Problematika u vezi najava i obavještanja kod prihvata i predaje stranaca po sporazumima o readmisiji • Readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva • Modeli međusobne saradnje institucija BiH u oblasti imigracija i mehanizmi razmjene podataka
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika o postupcima readmisije, Sporazumu o readmisiji sa Evropskom zajednicom, te drugim sporazumima o readmisiji
Očekivani ishodi obuke	Efikasnija primjena sporazuma o readmisiji
Nosioci obuke	Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH
Ciljna grupa	Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 14

TEMA	Privremena zaštita u slučaju masovnog priliva (Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. jula 2001. godine)
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Direktiva Vijeća 2001/55/EZ • Plan postupanja u situacijama masovnog priliva stranaca • Koordinacija aktivnosti nadležnih institucija • Obezbjedenje kapaciteta za prihvrat • Obezbjedenje kadrovskih kapaciteta
Cilj obuke	Upoznati učesnike sa načinom postupanja u situacijama masovnog priliva stranaca
Očekivani ishodi obuke	Obezbjedeći neophodni kapaciteti i efikasno funkcionisanje sistema migracija i azila u slučaju masovnog priliva stranaca
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 15

TEMA	Tehnike intervjuisanja tražilaca azila i ranjivih grupa
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Priprema za intervju • Provođenje intervjua (početak intervjua, tehnike intervjuisanja – način postavljanja pitanja i vrste pitanja) • Upotreba savremenih metoda prevođenja • Prepreke u komunikaciji • Intervjuisanje žena, djece i nemoćnih osoba • Zapisnik s intervjua
Cilj obuke	Razviti vještine učesnika u intervjuisanju tražilaca azila
Očekivani ishodi obuke	Učesnici efikasno prikupljaju činjenice na kojima se zasniva zahtjev za azil
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Igranje uloga Diskusija

Tema 16

TEMA	Informacije o zemljama porijekla tražilaca azila
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Značaj i upotreba informacija o zemljama porijekla tražilaca azila • Vrste informacija • Izvori informacija o zemljama porijekla tražilaca azila • Selekcija informacija • Nekonzistentnost informacija i drugi izazovi
Cilj obuke	Unaprijediti znanje učesnika za odabir relevantnih i pouzdanih informacija o zemlji porijekla
Očekivani ishodi obuke	Odluke po zahtjevu za azil su zasnovane na objektivnoj procjeni stanja u zemlji porijekla tražilaca azila
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Sud BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 17

TEMA	Prihvat i smještaj tražilaca azila
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Standardi postupanja prema Direktivi o utvrđivanju standarda za prihvat podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu 2013/33/EU • Faze u procesu prijehata • Identifikacija posebnih potreba za prihvat tražilaca azila • Rad sa ranjivim kategorijama • Pitanja mentalnog zdravlja u kontekstu prijehata i psihosocijalna pomoć • Upravljanje azilantskim centrom
Cilj obuke	Unaprijediti znanje službenika u oblasti prijehata i smještaja tražilaca azila
Očekivani ishodi obuke	Unaprijeđeni standardi prijehata i smještaja
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil Nevladine organizacije
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 18

TEMA	Registracija tražilaca azila i identifikacija prioriternih slučajeva
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Registracija i identifikacija prioriternih tražilaca azila među nezakonitim migrantima • Princip <i>non-refoulement</i> u kontekstu identifikacije tražilaca azila • Princip zabrane kažnjavanja zbog nezakonitog ulaska • Iskazivanje namjere • Prijem zahtjeva za azil • Registracija tražilaca azila • Priprema za registraciju (informacije o zemlji porijekla, obezbjeđivanje prevodioca ili tumača, punomoćnici, prepreke u komunikaciji i slično) • Postupanje s maloljetnim tražiocima azila u postupku registracije • Biometrijska obrada podataka tražilaca azila • Prikupljanje i obrada podataka iz oblasti azila, vođenje službenih evidencija i izvještavanje • Izdavanje identifikacionih dokumenata tražiocima azila • Identifikacioni dokumenti izbjeglica i osoba pod supsidijarnom zaštitom • Putne isprave izbjeglica i osoba pod supsidijarnom zaštitom
Cilj obuke	Unaprijediti znanje učesnika u oblasti identifikacije tražilaca azila, prijema namjere, registracije tražilaca azila i izdavanja dokumenata
Očekivani ishodi obuke	Učesnici su osposobljeni za efikasno obavljanje identifikacije tražilaca azila, prijem namjere, registraciju tražilaca azila i izdavanje dokumenata
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 19

TEMA	Identifikacija i upućivanje osoba s posebnim potrebama, postupanje sa maloljetnicima bez pratnje i princip najboljeg interesa djeteta
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Elementi ranjivosti, ranjive grupe • Posebne proceduralne garancije za ranjive grupe • Postupanje s maloljetnicima bez pratnje: <ul style="list-style-type: none"> ○ mogućnost spajanja s porodicom ○ dobrobit i socijalni razvoj djeteta ○ pitanja sigurnosti i zaštite ○ smještaj maloljetnika • Identifikacija žrtava trgovine ljudima ili drugih oblika iskorištavanja
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika o identifikaciji i upućivanju osoba s posebnim potrebama, postupanju sa maloljetnicima bez pratnje i principu najboljeg interesa djeteta Jačati saradnju s drugim organima u primjeni Zakona o azilu
Očekivani ishodi obuke	Efikasan pristup postupku azila kroz proceduralne garancije
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Nevladine organizacije
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati (obuka po modulima)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 20

TEMA	Inkluzija – napredna obuka
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Izbjeglički status ili supsidijarna zaštita • Pojam progona i teške povrede • Osnovi iz definicije izbjeglice – tumačenje pripadnosti određenoj društvenoj grupi • Zaštita države, unutrašnja zaštita države (alternative internog bijega) • Princip “sur place” • Zaštita u slučaju oružanog sukoba (tumačenje člana 15. Kvalifikacione direktive) • Prestanak i ukidanje azila • Obuka je koncipirana u skladu s Direktivom o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (2011/95/EU)
Cilj obuke	Upoznati učesnike sa odredbama i primjenom Direktive o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (2011/95/EU)
Očekivani ishodi obuke	Učesnici su osposobljeni da mogu kontinuirano pratiti kriterije za dodjelu azila i praksu Evropskog suda za ljudska prava i drugih evropskih zemalja (vladinih institucija i sudova)
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	3 dana – 18 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Analiza dokumenata Studija slučaja Diskusija

Tema 21

TEMA	Rod, rodni identitet i seksualna orijentacija u postupcima azila
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Rod, rodni identitet i seksualna orijentacija u kontekstu azila • Posebne proceduralne garancije • Tehnike intervjuisanja • Standardi dokaza • Progon zasnovan na rodu, rodnom identitetu i seksualnoj pripadnosti
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika u oblasti rodnog identiteta i seksualne orijentacije sa aspekta azila
Očekivani ishodi obuke	Osigurana zaštita za tražioce azila koji zahtjev zasnivaju na rodu, rodnoj pripadnosti i seksualnoj orijentaciji
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil Služba za poslove sa strancima
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati (obuka po modulima)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Igranje uloga Diskusija

Tema 22

TEMA	Zajednički evropski sistem azila – CEAS
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Direktive Vijeća Evrope iz oblasti međunarodne zaštite – azila • Preuzimanje direktiva u nacionalno zakonodavstvo BiH • Sudska praksa Evropskog suda za ljudska prava i Evropskog suda pravde • Najbolje prakse zemalja članica
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika u oblasti Zajedničkog evropskog sistema azila i podići svijest o primjeni evropskih standarda i njihovog razumijevanja
Očekivani ishodi obuke	Povećane garancije u postupcima prestanka azila
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati (obuka po modulima)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 23

TEMA	Isključenje iz međunarodne zaštite – azila
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none">• Osnovi za isključenje iz međunarodne zaštite• Način utvrđivanja osnova za isključenje• Zaštita od <i>refoulementa</i> u slučaju isključenja
Cilj obuke	Unaprijediti znanje učesnika za primjenu klauzula isključenja
Očekivani ishodi obuke	Učesnici su osposobljeni za postupak isključivanja iz sistema azila osoba koje ne zaslužuju zaštitu; zaštita bezbjednosti i javnog reda u zemlji
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Sud BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 24

TEMA	Pristup postupku azila i koncept sigurnih zemalja porijekla i sigurnih trećih zemalja
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Pojam azila • Provođenje Zakona o azilu • Pravilnik o azilu • Odredbe članova 20. i 22. Zakona o azilu • Sigurna zemlja porijekla – objašnjenje • Sigurna treća zemlja – objašnjenje • Provjera dostavljenih dokaza • Zemlje koje se smatraju sigurnim zemljama porijekla i sigurnim trećim zemljama • Izbjeglički status i supsidijarna zaštita u BiH
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika o načinu postupanja po zahtjevima za azil Jačati saradnju s ostalim organima u primjeni Zakona o azilu
Očekivani ishodi obuke	Efikasnija primjena koncepta sigurnih zemalja porijekla i sigurnih trećih zemalja
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati (obuka po modulima)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 25

TEMA	Direktiva o postupcima azila
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Pristup postupku azila • Garancije u postupku azila (pravo na besplatnu pravnu pomoć – obim pružanja besplatne pravne pomoći) • Zdravstveni pregled (radi utvrđivanja da li je tražilac azila bio izložen fizičkom ili duševnom nasilju) • Sigurna treća zemlja i sigurna zemlja porijekla • Ponovno podnošenje zahtjeva za azil
Cilj obuke	Unaprijediti znanje učesnika u oblasti pružanja proceduralnih garancija tražiocu azila
Očekivani ishodi obuke	Osiguran efikasan pristup tražilaca azila postupku azila kao i proceduralnim garancijama u postupku azila
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Sud BiH Nevladine organizacije
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 26

TEMA	Prestanak zaštite
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Standardi postupanja u postupcima prestanka zaštite prema Direktivi 2013/32/EU o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite • Promjena okolnosti u zemljama porijekla • Povratak u zemlju porijekla • Prihvat od strane treće zemlje
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika u oblasti instituta prestanka međunarodne zaštite
Očekivani ishodi obuke	Učesnici su osposobljeni za procjenu potrebe ukidanja statusa međunarodne zaštite
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati (obuka po modulima)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 27

TEMA	Dablinske procedure
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Uredba broj 604/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje molbe za međunarodnu zaštitu koju je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva • Pružanje osnovnih prava licima koja su u potrebi za međunarodnom zaštitom u Dablinskim procedurama (proceduralne garancije, pravo na pravni lijek, garancije za maloljetnike, jedinstvo porodice, uslovi prihvata, alternative detenciji itd.)
Cilj obuke	Upoznati učesnike sa odredbama i primjenom Uredbe broj 604/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje molbe za međunarodnu zaštitu koju je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i potrebom saradnje s drugim organizacijama i institucijama
Očekivani ishodi obuke	Efikasna primjena Dablinskih procedura
Nosilac obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil i Sektor za imigraciju Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 28

TEMA	Prikupljanje informacija, saznanja i dokaza potrebnih za razotkrivanje nezakonitih migracija
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Operativni rad – teorije i procedure • Razvoj operativne djelatnosti • Značaj blagovremenog prikupljanja informacija i saznanja • Razmjena prikupljenih podataka s agencijama za provođenje zakona • Rad s informantima, stvaranje prijateljsko-poznaničkih veza, povjerenje zajednice • Primjena posebnih istražnih radnji • Prikupljanje informacija i saznanja u vezi s krivičnim djelima vezanim za državnu granicu (radnje, mjere i postupci u nadzoru državne granice u cilju odvratanja nezakonitih migranata od nezakonitog prelaska državne granice) • Prikupljanje informacija iz otvorenih izvora (društvene mreže, pretraživači) • Pregled osoba i stvari u svrhu prikupljanja informacija, saznanja i dokaza
Cilj obuke	Upoznati učesnike sa značajem prikupljanja informacija, saznanja i dokaza, operativnog rada na informacijama i saznanjima, stvaranja prijateljsko-poznaničkih veza i saradnje sa zajednicom
Očekivani ishodi obuke	Učesnici su osposobljeni da osiguraju informacije i dokaze koji doprinose upravljanju migracijama i sprečavanju nezakonitih migracija
Nosioci obuke	Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Državna agencija za istrage i zaštitu Ministarstva unutrašnjih poslova entiteta i kantona Sudski organi Tužilaštvo
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 29

TEMA	Postupanje sa migrantima zatečenim u nezakonitom prelasku granice
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Postupak na graničnom prelazu • Postupak van graničnog prelaza, u graničnom pojasu • Postupak ukoliko se iskaže namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) • Zabrana vraćanja (non-refoulement) • Tehnike intervjua
Cilj obuke	Unaprijediti znanja i vještine u postupanju sa migrantima zatečenim u nezakonitom prelasku na graničnom prelazu, graničnom pojasu i postupku iskazane namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil)
Očekivani ishodi obuke	Smanjen broj osoba zatečenih u nezakonitom prelasku granice
Nosilac obuke	Granična policija BiH
Ciljna grupa	Policijski službenici Granične policije BiH koji neposredno rade na kontroli prelaska i nadzoru državne granice Bosne i Hercegovine
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 8 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 30

TEMA	Postupanje sa nezakonitim migrantima – koordinacija aktivnosti
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Uloge i koordinacija Granične policije BiH, policije, suda, tužilaštva, Službe za poslove sa strancima i ostalih (IOM, centar za socijalni rad, sigurne kuće i dr.) u postupanju sa različitim kategorijama nezakonitih migranata
Cilj obuke	Razviti smjernice za postupanje sa nezakonitim migrantima
Očekivani ishodi obuke	Jedinstvena primjena smjernica za postupanje sa nezakonitim migrantima
Nosilac obuke	Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	<p>Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Državna agencija za istrage i zaštitu Ministarstva unutrašnjih poslova entiteta i kantona Sudski organi Tužilaštvo Centri za socijalni rad Sigurne kuće Međunarodna organizacija za migracije (IOM) Nevladine organizacije</p>
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	<p>U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)</p>
Metode i tehnike obuke	<p>Predavanje Studija slučaja Diskusija</p>

Tema 31

TEMA	Utvrđivanje identiteta i registracija nezakonitih migranata
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Verbalna i neverbalna komunikacija • Inkongruencija • Upravljanje identitetom i integritet podataka u procesu registracije migranata • Prikupljanje informacija, tehnike razgovora i procjena vjerodostojnosti • Utvrđivanje zemlje porijekla i uobičajenog boravišta • Smjernice za utvrđivanje porodičnog sastava i smjernice za procjenu dobi • Smjernice za utvrđivanje ranjivosti
Cilj obuke	Unaprijediti znanje učesnika u oblasti utvrđivanja identiteta i registracije nezakonitih migranata
Očekivani ishodi obuke	Povećan broj migranata sa utvrđenim identitetom
Nosilac obuke	Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH
Broj učesnika	do 20
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 32

TEMA	Ulazak stranaca u BiH i odbijanje ulaska
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnička pitanja i procedure za ulazak stranaca u BiH • Putne isprave • Postupak na granici • Postupak izdavanja vize na granici • Ulazak stranaca i maloljetnika • Postupanje kod ulaska stranaca u grupi iz zemalja bezviznog režima • Uslovi za odobrenje ulaska • Sredstva za izdržavanje • Pozivno pismo • Uslovi za odobrenje boravka strancima u BiH • Ulazak pod posebnim uslovima • Odbijanje ulaska • Šengen border kod
Cilj obuke	<p>Unaprijediti znanja učesnika u postupanju sa strancima koji ne ispunjavaju uslove za ulazak u BiH</p> <p>Upoznati učesnike sa postupanjem na izlazu iz BiH sa strancem koji je nezakonito ušao i boravio u BiH ili boravio duže od zakonom predviđenog roka</p>
Očekivani ishodi obuke	Efikasno postupanje sa strancima koji ulaze u BiH, kao i sa strancima koji su nezakonito ušli i boravili u BiH
Nosilac obuke	Granična policija BiH
Ciljna grupa	Granična policija BiH – policijski službenici koji rade na kontroli prelaska državne granice Služba za poslove sa strancima
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 33

TEMA	Dobrovoljno ili prisilno napuštanje BiH
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Dobrovoljni povratak • Upravni akt kojim se strancu nalaže napuštanje BiH • Mjera nadzora nad strancem • Prisilno udaljenje stranca • Udaljenje stranca maloljetnika • Princip zabrane vraćanja • Standardi postupanja • Utvrđivanje obveznika i naplata troškova vraćanja i stavljanje stranaca pod nadzor • Evidencija udaljenja stranaca • Saradnja s nadležnim agencijama u BiH za provođenje protjerivanja • Obrasci • Protokol o saradnji s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM)
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika iz oblasti dobrovoljnog povratka, evidenciji udaljenja stranaca, obavještanju o izlasku stranca iz BiH
Očekivani ishodi obuke	Efikasno postupanje sa strancima u oblasti dobrovoljnog ili prisilnog napuštanja BiH
Nosioci obuke	Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Granična policija BiH Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 34

TEMA	Biometrija za strance
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o registrovanju biometrijskih karakteristika stranaca • Postupak uzimanja biometrijskih podataka • Najčešće greške
Cilj obuke	Obučiti učesnike o uzimanju, analizi i obradi biometrijskih podataka
Očekivani ishodi obuke	Smanjenje broja nezakonitih migranata, kontrola ulaska u BiH, efektivna borba protiv terorizma i kriminalnih aktivnosti, uključujući borbu protiv trgovine ljudima, te na taj način povećanje ukupnog sistema sigurnosti BiH
Nosioci obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 35

TEMA	Obuka za voditelje postupka
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Vrste i predmet upravnog postupka • Učesnici u upravnom postupku • Struktura i karakteristike Zakona o upravnom postupku • Pokretanje i vođenje upravnog postupka prema Zakonu o upravnom postupku • Komunikacija organa koji vodi upravni postupak sa strankom i drugim učesnicima u postupku prema Zakonu o upravnom postupku • Pravni lijekovi i izvršenje rješenja prema Zakonu o upravnom postupku • Uloga i značaj općih načela upravnog postupka u primjeni Zakona o upravnom postupku • Otvorena pitanja u vezi s ostvarivanjem prava na žalbu i drugih pravnih lijekova, postupanje drugostepenih organa i vraćanje na ponovno odlučivanje • Teškoće u vezi sa izvršenjem rješenja u upravnom postupku prema Zakonu o upravnom postupku
Cilj obuke	<p>Upoznati učesnike sa upravnim postupkom – Početna obuka</p> <p>Unaprijediti znanje učesnika o upravnom postupku – Napredna obuka</p>
Očekivani ishodi obuke	<p>Primjena novih saznanja o upravnom postupku na radnim zadacima</p> <p>Smanjen broj usvojenih žalbi na rješenja prvostepenog organa</p>
Nosilac obuke	Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	<p>Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju</p> <p>Služba za poslove sa strancima</p>
Broj učesnika	do 20
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	<p>U učionici (klasičan način)</p> <p>Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)</p>
Metode i tehnike obuke	<p>Predavanje</p> <p>Studija slučaja</p> <p>Diskusija</p>

Tema 36

TEMA	Obuka inspektora za strance – Primjena posebnih ovlaštenja – upotreba sredstava prisile
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Provjeravanje i utvrđivanje identiteta stranca • Provjeravanje zakonitosti boravka u BiH • Poduzimanje mjera i radnji radi utvrđivanja ispravnosti isprava • Pristup registrima i evidencijama u vezi sa strancima i obrada ličnih podataka stranaca • Pregled osoba, stvari, vozila i prostorija • Privremeno oduzimanje isprava i stvari i privremeno zadržavanje • Uzimanje izjava • Privođenje u službene prostorije • Upotreba sredstava prisile, uključujući i upotrebu vatrenog oružja
Cilj obuke	Unaprijediti znanje učesnika o primjeni posebnih ovlaštenja inspektora za strance, kao i o upotrebi sredstava prisile
Očekivani ishodi obuke	Efikasna primjena posebnih ovlaštenja i sredstava prisile, uključujući rukovanje vatrenim oružjem
Nosilac obuke	Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Služba za poslove sa strancima
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 37

TEMA	Kulturološke različitosti u migracionim tokovima
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturne karakteristike (definisanje pojma i elemenata) • Sociokulturne karakteristike i razlike najbrojnijih migrantskih grupa • Tipovi ličnosti i konflikti u interkulturalno raznolikim zajednicama • Upoznavanje sa uzrocima sukoba između najbrojnijih grupa migranata u privremenim prihvatnim centrima • Načini upoznavanja migranata sa običajima i pravilima u Bosni i Hercegovini
Cilj obuke	Upoznati učesnike sa kulturološkim različitostima u migracionim tokovima
Očekivani ishodi obuke	Učesnici doprinose smanjenju učestalosti konflikta među migrantima
Nosilac obuke	Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 38

TEMA	Analiza rizika CIRAM 2.0
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza rizika • Značaj analize rizika • Metodologija izrade analize rizika: <ul style="list-style-type: none"> – Izrada razvojnog plana analize rizika – Izrada plana prikupljanja informacija/podataka – Opis pozadine – Identifikacija prijetnji – Utvrđivanje vjerovatnoće opasnosti (blizina opasnosti i činjenične okolnosti) – Utvrđivanje obima opasnosti – Procjena očekivanih šteta – Procjena vlastitih sposobnosti – Izrada profila rizika, trend – Zaključak/preporuke
Cilj obuke	<p>Upoznati učesnike sa značajem analize rizika (strateške, operativne i taktičke)</p> <p>Upoznati i obučiti učesnike o Metodologiji izrade analize rizika kroz ciklus koji je primjenjiv za sve vrste analize rizika</p> <p>Isticanje značaja međuagencijske saradnje i razmjene podataka</p> <p>Unapređenje i izgradnja kapaciteta rada ZCAR-a* i LCAR-a**</p>
Očekivani ishodi obuke	Jedinstvena primjena Metodologije izrade analize rizika, unapređena međuagencijska saradnja i blagovremeno donošenje odluka na sprečavanju rizika u oblasti migracija i azila
Nosilac obuke	Granična policija BiH
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2–5 dana – 12–30 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija Mentorisanje

* ZCAR – Zajednički centar za analizu rizika

** LCAR – Lokalni centar za analizu rizika

Tema 39

TEMA	Centralna baza podataka o strancima (ISM)
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none">• Nadležnost za unos podataka• Pretraživanje, unos i tehnička obrada podataka• Pristup, zaštita, čuvanje i brisanje podataka
Cilj obuke	Unaprijediti znanja i vještine korištenja Centralne baze podataka o strancima
Očekivani ishodi obuke	Efikasna upotreba podataka u cilju smanjenja broja nezakonitih migranata
Nosioci obuke	Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 40

TEMA	Koordinacija i upravljanje privremenim prihvatnim centrima (CCCM) – Obuka za trenere
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u obuku • Uvod u koordinaciju i upravljanje centrima (Camp Coordination and Camp Management) • Uloge i odgovornosti • Humanitarni principi • Zaštita • Koordinacija i upravljanje informacijama • Učešće • Dijeljenje informacija i povratne informacije • Uspostavljanje centra • Održavanje i zatvaranje centra • Standardi za upravljanje centrima
Cilj obuke	Izgraditi kapacitete učesnika u oblasti koordinacije i upravljanja centrima kako bi doprinijeli efikasnom odgovoru u privremenim prihvatnim centrima i podigli standarde u sektoru
Očekivani ishodi obuke	Efikasna praktična primjena usvojenih znanja kroz obuke uposlenika u privremenim prihvatnim centrima
Nosilac obuke	Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Služba za poslove sa strancima Partnerske organizacije koje pružaju usluge migrantima u privremenim prihvatnim centrima
Broj učesnika	do 15
Trajanje obuke (broj sati)	4 dana – 22 školska sata
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Praktičan rad Diskusija

Tema 40 A

TEMA	Koordinacija i upravljanje privremenim prihvatnim centrima (CCCM) – Praktična primjena obuke
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u obuku • Uvod u koordinaciju i upravljanje centrima (Camp Coordination and Camp Management) • Uloge i odgovornosti • Humanitarni principi • Zaštita • Koordinacija i upravljanje informacijama • Učešće • Dijeljenje informacija i povratne informacije • Uspostavljanje centra • Održavanje i zatvaranje centra • Standardi za upravljanje centrima
Cilj obuke	Izgraditi kapacitete učesnika u oblasti koordinacije i upravljanja centrima kako bi doprinijeli efikasnom odgovoru u privremenim prihvatnim centrima i podigli standarde u sektoru
Očekivani ishodi obuke	Efikasna praktična primjena usvojenih znanja kroz obuke uposlenika u privremenim prihvatnim centrima
Nosilac obuke	Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Služba za poslove sa strancima Partnerske organizacije koje pružaju usluge migrantima u privremenim prihvatnim centrima
Broj učesnika	do 31
Trajanje obuke (broj sati)	6 dana – 36 školskih sati (2 obuke po 3 dana)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Praktičan rad Diskusija

Tema 40 B

TEMA	Koordinacija i upravljanje privremenim prihvatnim centrima (CCCM – Obuka za uposlenike u privremenim prihvatnim centrima)
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod u obuku • Uvod u koordinaciju i upravljanje centrima (Camp Coordination and Camp Management) • Uloge i odgovornosti • Humanitarni principi • Zaštita • Koordinacija i upravljanje informacijama • Učešće • Dijeljenje informacija i povratne informacije • Uspostavljanje centra • Održavanje i zatvaranje centra • Standardi za upravljanje centrima
Cilj obuke	Izgraditi kapacitete učesnika u oblasti koordinacije i upravljanja centrima kako bi doprinijeli efikasnom odgovoru u privremenim prihvatnim centrima i podigli standarde u sektoru
Očekivani ishodi obuke	Efikasna praktična primjena usvojenih znanja u radu u privremenim prihvatnim centrima
Nosilac obuke	Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Služba za poslove sa strancima Partnerske organizacije koje pružaju usluge migrantima u privremenim prihvatnim centrima
Broj učesnika	do 112 (28 učesnika po obuci)
Trajanje obuke (broj sati)	12 dana – 72 školska sata (4 obuke po 3 dana)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Praktičan rad Diskusija

Tema 40 C

TEMA	Zaštita – obuka za uposlenike privremenih prihvatnih centara
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Uloge i odgovornosti osoblja u domenu zaštite u privremenim prihvatnim centrima • Registracija i profilisanje migranata u privremenim prihvatnim centrima – profilisanje ranjivosti • Rodno zasnovano nasilje • Zaštita osoba sa specifičnim potrebama – inkluzija • Sigurnost i zaštita • Upravljanje konfliktima i kriznim situacijama • Obezbeđenje adekvatnog smještaja, zdravstvene zaštite, distribucija prehrambenih i neprehrambenih proizvoda, higijene
Cilj obuke	Obezbijediti poštovanje međunarodnih smjernica zaštite u privremenim prihvatnim centrima
Očekivani ishodi obuke	Osigurane usluge i zaštita licima koja borave u privremenim prihvatnim centrima
Nosilac obuke	Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Služba za poslove sa strancima Partnerske organizacije koje pružaju usluge migrantima u privremenim prihvatnim centrima
Broj učesnika	do 20 po obuci
Trajanje obuke (broj sati)	6 dana – 36 školskih sati (2 obuke po 3 dana)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Praktične vježbe Studija slučaja Diskusija

Tema 41

TEMA	Privilegije i imuniteti stranaca u BiH
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Uslovi i način izdavanja posebnih identifikacionih dokumenata • Tipovi identifikacionih dokumenata • Bečka konvencija o diplomatskim odnosima (1961) • Bečka konvencija o konzularnim odnosima (1963) • Konvencija o privilegijama i imunitetima (1946) • Boravak članova diplomatsko-konzularnih predstavništava, misija i organizacija u BiH, njihovih porodica i uslužnog osoblja
Cilj obuke	<p>Unaprijediti znanja učesnika u oblasti međunarodnih konvencija</p> <p>Unaprijediti znanja učesnika o načinu ulaska i privilegijama koje pruža država primalac tokom boravka ovakvih kategorija u državi prijema</p>
Očekivani ishodi obuke	Efikasno postupanje nadležnih organa sa članovima diplomatsko-konzularnih predstavništava, misija i organizacija u BiH, podizanje nivoa bilateralne saradnje kroz recipročne mjere
Nosioci obuke	Ministarstvo vanjskih poslova BiH Granična policija BiH
Ciljna grupa	Ministarstvo vanjskih poslova BiH Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 42

TEMA	Obuka konzularnih službenika
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none">• Zakon o strancima i podzakonski akti• Uputstvo za obavljanje intervjua sa podnosiocima zahtjeva za vizu• Instrukcija o načinu korištenja ISM-a• Instrukcija o dodatnim sigurnosnim provjerama podnosioca zahtjeva za vizu• Krivotvoreni dokumenti
Cilj obuke	Unapređenje znanja konzularnih službenika iz oblasti vizne politike Ujednačavanje prakse prilikom postupanja sa podnosiocima zahtjeva za izdavanje viza, s posebnim osvrtom na područja visokog migracionog rizika
Očekivani ishodi obuke	Smanjenje broja nezakonitih migracija i zloupotrebe viznog režima (boravka suprotno svrsi planiranog ulaska i boravka)
Nosilac obuke	Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Ciljna grupa	Konzularni službenici diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 43

TEMA	Trgovina i krijumčarenje ljudi u mješovitim migracionim tokovima
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Karakteristike mješovitih migracionih tokova na Zapadnom Balkanu i povezanih kriminalnih aktivnosti, uključujući krijumčarenje i trgovinu ljudi • Djelovanje organizovanih transnacionalnih kriminalnih organizacija koje se bave krijumčarenjem migranata i trgovinom ljudima • Policijska i pravosudna saradnja u sprečavanju, otkrivanju i gonjenju kriminaliteta krijumčarenja migranata i trgovine ljudima • Posebne istražne radnje u sprečavanju, otkrivanju i gonjenju krivičnih djela krijumčarenja migranata i trgovine ljudima • Studije slučaja krijumčarenja migranata i trgovine ljudima u mješovitim migracionim tokovima • Studija slučaja međunarodne istrage krijumčarenja ljudima • Zaštita žrtava trgovine ljudima i ranjivih grupa
Cilj obuke	Jačanje kapaciteta tužilaštava i policijskih agencija za uspješno sprečavanje, otkrivanje i gonjenje krivičnih djela krijumčarenja migranata i trgovine ljudima i efikasnu međunarodnu policijsku i pravosudnu saradnju
Očekivani ishodi obuke	Povećano razumijevanje učesnika o upravljanju mješovitim migracionim tokovima
Nosilac obuke	Granična policija BiH
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju, Sektor za azil i Odsjek za borbu protiv trgovine ljudima Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Državna agencija za istrage i zaštitu i entitetski MUP-ovi Agencija za zaštitu ličnih podataka u BiH Sudski i tužilački organi Centri za socijalni rad Nevladine organizacije Međunarodne organizacije
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	3 dana – 18 školskih sati (obuka po modulima)
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 44

TEMA	Borba protiv korupcije u kontekstu migracija i azila
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Primjena zakona i propisa u oblasti prevencije korupcije kroz zloupotrebu migracija i azila • Uzroci, pojavni oblici, raširenost i posljedice korupcije i načini za njeno sprečavanje • Strategija za borbu protiv korupcije • Etički kodeks
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika o Strategiji borbe protiv korupcije, te zloupotrebi migracija i azila
Očekivani ishodi obuke	Učesnici su osposobljeni da mogu spriječiti različite vidove korupcije u oblasti migracija i azila
Nosioci obuke	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije Ministarstvo sigurnosti BiH – Inspektorat
Ciljna grupa	Granična policija BiH Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 45

TEMA	Borba protiv terorizma i drugih oblika ugrožavanja sigurnosti
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none">• Sigurnost dokumenta i strani teroristički borci – trendovi i izazovi• Tehnike intervjuisanja i identifikacije stranih terorističkih boraca
Cilj obuke	Unaprijediti znanje učesnika u oblasti borbe protiv terorizma i drugih oblika ugrožavanja sigurnosti
Očekivani ishodi obuke	Osigurano preventivno djelovanje u borbi protiv terorizma i drugih oblika ugrožavanja sigurnosti
Nosioci obuke	Granična policija BiH Služba za poslove sa strancima
Ciljna grupa	Granična policija BiH Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	1 dan – 6 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 46

TEMA	Maloljetnici bez pratnje u sistemu migracija i azila
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Maloljetnici u međunarodnom i nacionalnom zakonodavstvu u oblasti imigracije i azila • Ulazak i postupanje na granici • Boravak • Pravo na starateljstvo i uloga staratelja • Smještaj • Postupak kod izdavanja viza u DKP BiH • Udaljenje stranca maloljetnika • Zaštita djece žrtava trgovine ljudima
Cilj obuke	Obučiti učesnike o odredbama i primjeni međunarodnih dokumenata, zakona i podzakonskih akata u oblasti imigracije maloljetnika
Očekivani ishodi obuke	Poboljšana efikasnost i efektivnost učesnika u postupanju s maloljetnim migrantima, maloljetnicima kao tražiocima azila u BiH i s maloljetnicima strancima žrtvama trgovine ljudima
Nosioci obuke	Služba za poslove sa strancima Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju
Ciljna grupa	Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Granična policija BiH Ministarstvo vanjskih poslova BiH Sud BiH Centri za socijalni rad
Broj učesnika	do 25
Trajanje obuke (broj sati)	2 dana – 12 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 47

TEMA	Razvoj informatičkih vještina
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Specijalistički kursevi za službenike koji se bave imigracijom i azilom
Cilj obuke	Unaprijediti znanja i vještina učesnika iz oblasti informatike
Očekivani ishodi obuke	Efikasna primjena informatičkih znanja i vještina u obavljanju svakodnevnih poslova u oblasti imigracije i azila
Nosioci obuke	Granična policija BiH Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Ciljna grupa	Granična policija BiH Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 30
Trajanje obuke (broj sati)	90 dana – 540 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

Tema 48

TEMA	Obuka iz engleskog i drugih stranih jezika / Specijalističke obuke
Sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> • Specijalistički kursevi za službenike koji se bave imigracijom i azilom
Cilj obuke	Unaprijediti znanja učesnika iz oblasti engleskog jezika
Očekivani ishodi obuke	Efikasna primjena engleskog jezika u obavljanju poslova u oblasti imigracije i azila
Nosioci obuke	Granična policija BiH Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Ciljna grupa	Granična policija BiH Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju i Sektor za azil Služba za poslove sa strancima Ministarstvo vanjskih poslova BiH
Broj učesnika	do 30
Trajanje obuke (broj sati)	90 dana – 540 školskih sati
Tip obuke po načinu izvođenja	U učionici (klasičan način) Webinar (učenje na daljinu preko interneta u realnom vremenu)
Metode i tehnike obuke	Predavanje Studija slučaja Diskusija

9. IZVJEŠTAVANJE

Na osnovu svojih evidencija o održanim obukama, svi nosioci obuke pripremaju godišnji izvještaj o održanim obukama. Do 31. januara naredne godine, nosioci obuke dostavljaju izvještaj državnom službeniku zaduženom za obuku u Sektoru za imigraciju. Godišnji izvještaji* će se koristiti za analizu realizacije Programa obuke za svaku godinu obuhvaćenu Programom obuke.

IZVJEŠTAVANJE O REALIZACIJI PROGRAMA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA – PO GODINAMA*

Godina: _____

Nosilac obuke: _____

Tema obuke	Datum i mjesto održavanja obuke/ Trajanje obuke	Organizator/ Nosilac obuke	Broj učesnika	Napomena: Ocjena uspjehnosti obuke (učesnici/nosilac/organizator)

10. PREGLED KONVENCIJA, PROTOKOLA I PRAVNE TEČEVINE EVROPSKE UNIJE U OBLASTI IMIGRACIJE I AZILA, ZAKONA O STRANCIMA, ZAKONA O AZILU I PRIPADAJUĆIH PODZAKONSKIH AKATA KORIŠTENIH U IZRADI NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA OBUKE U OBLASTI IMIGRACIJA I AZILA (2021–2025)

10.1. PREGLED KONVENCIJA, PROTOKOLA I PRAVNE TEČEVINE EVROPSKE UNIJE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA

A. Konvencije i protokoli

1. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda
2. Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokol o statusu izbjeglica iz 1967. godine
3. Konvencija o pravima djeteta i Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji; Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta u pogledu uključivanja djece u oružane sukobe
4. Konvencija protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih tretmana ili kažnjavanja i Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih tretmana ili kažnjavanja
5. Evropska konvencija o sprečavanju mučenja, nehumanog ili ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja
6. Konvencija o statusu osoba bez državljanstva
7. Konvencija o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih porodica
8. Konvencija Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima
9. Konvencija UN protiv transnacionalnog organizovanog kriminaliteta uključujući i Protokol za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom i Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i vazduhom
10. Konvencija UN o eliminaciji rasne i svih oblika diskriminacije
11. Konvencija UN o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena
12. Deklaracija UN iz Njujorka o izbjeglicama i migrantima, uključujući Globalni sporazum o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama i Globalni sporazum o izbjeglicama

B. Pravna tečevina Evropske unije

1. Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. o uspostavljanju Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)
2. Uredba (EU) br. 154/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. februara 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)
3. Uredba (EU) br. 610/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o šengenskim granicama), Konvencije o provođenju Šengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća
4. Uredba (EU) 2016/399 Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. marta 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o šengenskim granicama) (kodifikacija)
5. Uredba (EU) 2019/1155 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. juna 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)
6. Uredba (EU) 2017/458 Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. marta 2017. o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu jačanja kontrola provjerom u relevantnim bazama podataka na vanjskim granicama
7. Uredba (EU) 2019/817 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. maja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacionih sistema EU u području granica i viza i izmjeni uredbi (EZ) br. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 i (EU) 2018/1861 Evropskog parlamenta i Vijeća, te odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP
8. Uredba EU broj 603/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o uspostavi sistema „Eurodac“ za poređenje otisaka prstiju za efikasnu primjenu Uredbe (EU) broj 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za poređenje s podacima iz Eurodaca od strane tijela krivičnog progona država članica i Europolu u svrhu krivičnog progona, te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje obimnim informacionim sistemima u području slobode, sigurnosti i pravde

9. Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. juna 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja
10. Uredba Vijeća (EZ) broj 380/2008 od 18. aprila 2008. kojom se dopunjava Uredba (EZ) broj 1030/2002 o uspostavljanju jedinstvenog formata boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja
11. Uredba (EU) 2017/1954 Evropskog parlamenta i Vijeća od 25. oktobra 2017. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja
12. Uredba Evropskog parlamenta i Vijeća (EZ) broj 862/2007 od 11. jula 2007. o statističkim podacima Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i opozivanje Uredbe Vijeća (EZ) broj 311/76 o kompilaciji statističkih podataka o stranim radnicima
13. Uredba (EU) 2020/851 Evropskog parlamenta i Vijeća od 18. juna 2020. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti (Tekst značajan za EEZ)
14. Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. juna 2001. kojom se dopunjuju odredbe člana 26. Konvencije o primjeni Šengenskog sporazuma od 14. juna 1985. godine
15. Direktiva 2008/115/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit
16. Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. jula 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih osoba, te o mjerama za unapređenje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba
17. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje sa porodicom
18. Direktiva 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o utvrđivanju standarda za prihvata podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinaka)
19. Direktiva 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite
20. Direktiva 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. decembra 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite

21. Direktiva 2004/81/EZ Vijeća od 29. aprila 2004. o odobrenju boravka izdanom državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a sarađuju s nadležnim organima
22. Direktiva 2003/109/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 25. novembra 2003. o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak
23. Direktiva 2011/51/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. maja 2011. o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ za proširenje njenog područja djelovanja na korisnike međunarodne zaštite (Tekst značajan za EEZ)
24. Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. novembra 2002. kojom se definiše pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka
25. Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. maja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o izgonu državljana trećih država
26. Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. novembra 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja vazdušnim putem
27. Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uslovima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalifikovane radne snage
28. Direktiva 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva
29. Direktiva (EU) 2016/801 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. maja 2016. o uslovima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova *au pair*
30. Direktivom (EU) 2021/1883 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. oktobra 2021. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalifikovanih radnika, te stavljanju van snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ
31. Okvirna Odluka Vijeća od 28. novembra 2002. o jačanju krivičnog okvira s ciljem sprečavanja olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka

10.2. PREGLED PODZAKONSKIH AKATA DONESENIH NA OSNOVU ZAKONA O STRANCIMA, ZAKONA O AZILU I ZAKONA O GRANIČNOJ KONTROLI

I. ZAKON O STRANCIMA („Službeni glasnik BiH“, br. 88/15 i 34/21)

1. MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH

A. Podzakonski propisi koje je donijelo Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH

- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra („Službeni glasnik“, broj 55/16)
- Pravilnik o registrowanju biometrijskih karakteristika stranaca („Službeni glasnik“, broj 55/16)
- Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prelaza na kojima se mogu izdavati vize („Službeni glasnik“, br. 66/16 i 15/17)
- Pravilnik o obavezama prevoznika koji dovode strance na granične prelaze Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik“, broj 23/18)
- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnom za izdržavanje stranca za vrijeme namjeravanog boravka u BiH („Službeni glasnik“, broj 3/21)
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 51/16)

A1. Podzakonski propisi koje je donijelo Ministarstvo sigurnosti BiH

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“, broj 25/16)
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 28/16)
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance („Službeni glasnik BiH“, broj 41/16)
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 51/16)
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima („Službeni glasnik BiH“, broj 79/16)
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 19/17)

2. MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BiH

Podzakonski propisi koje je donijelo Ministarstvo civilnih poslova BiH

- Pravilnik o putnom listu za stranca („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16)
- Pravilnik o putnoj ispravi za lice bez državljanstva („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16)

II. ZAKON O AZILU („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16)

1. MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH

Podzakonski propisi koje je donijelo Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH na osnovu Zakona o azilu

- Pravilnik o azilu („Službeni glasnik BiH“, broj 69/16)
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“, broj 64/16)

2. MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BiH

Podzakonski propisi koje je donijelo Ministarstvo civilnih poslova BiH

- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16)

3. MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH

Podzakonski propisi koje je donijelo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH

- Pravilnik o smještaju, načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u Izbjegličko-prihvatnom centru „Salakovac“ u Mostaru („Službeni glasnik BiH“, broj 29/17)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 42/17)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu pomoć osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 43/17)

- Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 16/17)
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 52/17)

10.3. PODZAKONSKI PROPISI DONESENI NA OSNOVU ZAKONA O KRETANJU I BORAVKU STRANACA I AZILU ("SLUŽBENI GLASNIK BiH", BR. 36/08 I 87/12) KOJI SE PRIMJENJUJU DO DONOŠENJA NOVIH PODZAKONSKIH PROPISA PREMA ZAKONU O STRANCIMA, AKO NISU U SUPROTNOSTI SA ZAKONOM O STRANCIMA

1. MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA BiH

Podzakonski propisi koje je donijelo Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova BiH

- Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“, br. 3/15, 47/17, 73/17 i 40/20).

Podzakonski propisi koje je donijelo Ministarstvo vanjskih poslova BiH

- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza („Službeni glasnik BiH“, broj 104/08).
- Pravilnik o postupanju prilikom izdavanja vize za kratkoročni boravaka (viza C) i aerodromske tranzitne vize (viza A) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 12/22).
- Pravilnik o izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje vize i naljepnice vize („Službeni glasnik BiH“, broj 54/21)
- Pravilnik o izdavanju kratkoročne vize (viza C) i aerodromske tranzitne vize (viza A) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 69/13)
- Odluka o izmjeni Odluke o konzularnom pokrivanju („Službeni glasnik BiH“, broj 84/13)
- Uputstvo o postupanju diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH po zahtjevu za izdavanje vize za ulazak na teritoriju BiH građana Kosova

2. MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH

Podzakonski propisi koje je donijelo Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH

- Pravilnik o ličnom stanju i upisu u matične knjige činjenica rođenja, vjenčanja i smrti osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 54/10)

III. PREGLED PODZAKONSKIH AKATA DONESENIH NA OSNOVU ZAKONA O GRANIČNOJ KONTROLI („Službeni glasnik BiH“, br. 53/09, 54/10 i 47/14)

1. MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH

Granična policija Bosne i Hercegovine

A. Podzakonski propisi koje je donijelo Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH

- Pravilnik o postupku utvrđivanja i rješavanja graničnog incidenta i drugih povreda državne granice („Službeni glasnik BiH“, broj 6/10)
- Pravilnik o standardima i uslovima izgrađenosti i opremljenosti graničnih prelaza („Službeni glasnik BiH“, broj 43/17)
- Pravilnik o postupku određivanja privremenog graničnog prijelaza („Službeni glasnik BiH“, broj 6/10)
- Pravilnik o načinu obavljanja kontrole prenosa oružja i municije preko državne granice („Službeni glasnik BiH“, broj 32/10)

A1. Podzakonski propisi koje je donijelo Ministarstvo sigurnosti BiH

- Pravilnik o uslovima i načinu određivanja i donošenja rješenja područja graničnih prelaza („Službeni glasnik BiH“, broj 92/09)

A2. Podzakonski propisi koje je donijela Granična policija BiH

- Odluka o uslovima i načinu izdavanja odobrenja članu posade stranog broda za kretanje u mjestu zadržavanja broda („Službeni glasnik BiH“, broj 3/10)
- Pravilnik o načinu obavljanja graničnih provjera i unosu podataka u putne isprave („Službeni glasnik BiH“, br. 103/14 i 84/16)
- Pravilnik o izdavanju graničnog odobrenja („Službeni glasnik BiH“, broj 3/10)
- Pravilnik o graničnoj kontroli u međunarodnom tranzitnom prometu („Službeni glasnik BiH“, broj 3/10)
- Pravilnik o postavljanju i upotrebi tehničkih pomagala te fotografisanju, snimanju i korištenju video nadzora na graničnim prijelazima uz državnu granicu („Službeni glasnik BiH“, broj 5/10)
- Pravilnik o obavljanju i troškovima graničnih provjera na drugom mjestu u slučajevima posebnih i opravdanih razloga („Službeni glasnik BiH“, br. 5/10 i 80/17)
- Pravilnik o pograničnim propusnicama („Službeni glasnik BiH“, broj 51/15)

IV. PREGLED OSTALIH AKATA KOJI SE KORISTE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA

- Pravilnik o evidenciji državljana Bosne i Hercegovine koji se vraćaju po sporazumu o readmisiji („Službeni glasnik BiH“, broj 63/11)
- Odluka o imenovanju nacionalnog koordinatora Bosne i Hercegovine za saradnju i koordinaciju sa Regionalnim centrom „Regionalna inicijativa za migracije, azil i izbjeglice“ („Službeni glasnik BiH“, broj 28/21)
- Odluka o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 83/09)
- Odluka o izmjeni i dopuni tarife administrativnih taksi („Službeni glasnik BiH“, br. 3/08 i 42/08)
- Odluka o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 10/13, 64/13, 1/14, 20/16, 83/17 i 39/20)
- Odluka o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata („Službeni glasnik BiH“, broj 28/19)

- Pravilnik o načinu određivanja jedinstvenog matičnog broja stranim državljanima („Službeni glasnik BiH“, br. 39/02 i 2/09)
- Pravilnik o cijeni putnih isprava („Službeni glasnik BiH“, br. 56/14 i 86/14)
- Pravilnik o načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u Readmisionom centru u Mostaru („Službeni glasnik BiH“, broj 39/13)
- Uputstvo o načinu privremenog zbrinjavanja državljana Bosne i Hercegovine po osnovu sporazuma o readmisiji („Službeni glasnik BiH“, broj 39/13)
- Pravilnik o obliku i sadržaju oznaka i druge saobraćajne signalizacije kojim se označava granični prijelaz i njegovo područje, kao i o načinu postavljanja tih oznaka i signalizacije („Službeni glasnik BiH“, broj 103/12)
- Pravilnik o brodarskim i pomorskim knjižicama („Službeni glasnik BiH“, br. 29/19, 72/19 i 55/20)
- Pravilnik o obliku, sadržaju i minimalnim zaštitnim elementima pasoša, diplomatskog i službenog pasoša („Službeni glasnik BiH“, br. 73/13, 59/14 i 2/17)
- Pravilnik o stručnom usavršavanju policijskih službenika Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 18/05 i 45/19)

Radna grupa:

1. *Janja Kožul, Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju*
2. *Adisa Opijač-Barović, Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju*
3. *Tatjana Petrić, Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za imigraciju*
4. *Fikret Šukurica, Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil*
5. *Jelenka Popović, Služba za poslove sa strancima*
6. *Muhidin Memić, Granična policija BiH*
7. *Predrag Perišić, Ministarstvo vanjskih poslova BiH*

Podržano od:

 Federal Ministry
Republic of Austria
Interior

Ovaj projekat sufinansiraju Fond za azil, migracije i integracije (AMIF) i
Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Austrije

Partner na projektu:

HAJDE | Udruženje za pomoć i razvoj
Association for Help and Development